VAPAUS

Ilmestyy tiistaina, torstaina ja lauantaina — Perustettu vuonna 1917

Canadan suomalaisten itsenäinen työväenlehti

No. 35 — Vol. XLVII vuosikerta SUDBURY, ONTARIO Lauantaina, maalisk. 23 p. 1963 Saturday, March 23, 1963

Y-aseet vaalikysymyksenä myös Italian vaaleissa

Rooma. — "Ei ohjuksia Italiaan." Nämä sanat ilmestyivät kymmenissä tauluissa, joita kantoivat vasemmistolaiset mielenosoittajat marssiessaan lähellä Gioia del Collen NATO-voimien käytettävissä olevaa ohjustukikohtaa Etelä-Italiassa. Näitä mielenosoituksia on pidetty useita viimeisten kuukausien kuluessa.

Yhdysvaltain ja NATO-maiden suunnitelmien mukaisesti odotetaan, että maalla olevat ohjustukikohdat hävitetään huhtikuun ensimmäiseen päivään mennessä ja näiden tukikohtien tilalle otetaan käytäntöön ohjusaseista varustetut sukellusveneet. Italiassa olevilla ohjustukikohdilla on nykyään 1,500 miehen kantomatkaisia Jupiter-ohjuksia ja sukellusveneet varustetaan ilmoitetusti Polaris-ohjuksilla, joiden kantomatka lienee vähän parempi ja jotka voitaisiin sen ansiosta, että olisi sijoitettu sukellusveneisiin kuljettaa lähemmäksi maalia. Lisäksi NATO-maiden keskuudessa pidetään parempana sitä, että ohjusten lähetysalusteet olisivat helpommin siirrettävissä ja niinollen ei niin alttiita vastahyökkäykselle.

NATO-piireissä sanotaan tätä suunnitelmaa nykyaikaisuttamiseksi, mutta toisissa, erikoisestikin työväenpiireissä, ollaan sitä mieltä, että kysymyksessä on määrätynlainen peräännattaminen yleiselle mielipiteelle sen vaatimuksen edessä, että yhdysvaltalaisia ydinaseita ei tulisi olla Italian maankamaralla.

NATO-maiden päätös on muodostumassa ensiluokkaisen tärkeäksi vaalikysymykseksi Italiassa, jossa valmistaudutaan pitämään vaalit huhtikuun 28 ja 29 päivinä.

Pääministeri Amintore Fanfanin ilmoitetaan olevan jokseenkin tukalassa asemassa, sillä sosialidemokraattiset aineksetkin, jotka ovat olleet hänen liittolaisiaan, yrittävät nyt saada jossain määrin poliittista pääomaa sillä väitteellä, että he olivat onnistuneet yrityksessään saada yhdysvaltalaiset ohjukset pois Italiasta, jonka ansiosta voitaisiin odottaa sitä, että mahdollisen sodan syttyessä Italia ei olisi niin altis Neuvostoliiton taholta tapahtuvalle vastahyökkäykselle kuin yhdysvaltalaisten ohjuksien Italiassa ollessa.

Oikeistolaisissa piireissä, joihin lukeutuvat lukuiset Fanfanin oman kristillis-demokraattisen puolueen jäseniä, vaativat tietää josko Jupiter-ohjuksista luopuminen merkitsee sitä, että siten oli luovuttu Italian NATOlle antamista lupauksista.

Itse Fanfanin hallituksen taholta väitetään, että kummatkaan nämä väitteet eivät ole totuuden kanssa yhtäpitäviä, vaan kysymyksessä on aseistuksen nykyaikaistuttaminen.

Vasemmistolaisella taholla, eritoten kommunistisella, sanotaan, että Fanfani on valmis tarjoamaan tukikohtia yhdysvaltalaisille Polaris-ohjuksilla varustetuille sukellusveneille niin pian kuin vaalit on pidetty. Oikeistolaiset vaativat jotta Fanfanin olisi annettava lupauksensa alistautumisesta NATO-voimien tahdon edessä nyt hetimiten ja ylenkatsottava vasemmiston vaatimukset.

Paperiyhtiöiden omistajat ennustavat metsätyövoiman vähentämistä 70 pros.

Montreal. — Canadan paperiteollisuuden omistajat alkoivat tällä viikolla tarkan harkinnan siitä miten he voisivat koneellistuttaa ja automatisoida tuotantoa vielä suuremmassa määrässä sillä ilmeisellä tarkoituksella, että siten he voisivat saada suurempaa voittoa.

He ennustavat, että metsäteollisuuden täydellisesti koneellistuttamisella voitaisiin järjestää työt siten, että niitä voitaisiin suorittaa läpi vuoden ja tuottaen kaksi tai kolme kertaa enemmän inhimillistä työvoimamäärää kohden kuin nykyään tapahtuu, sanoi Canadian International Paperyhtiön presidentti F. A. Harrison.

Tämä merkitsee sitä, että mahdollisimman täydellisen koneellistuttamisen jälkeen metsätöissä tarvittaisiin vain noin 30 prosenttia siitä työvoimamäärästä, joka on nykyään paperipuuyhtiöiden palveluksessa metsissä, sanoi Bowater's Newfoundland Pulp and Paper Mills yhtiön virkailija J. D. Roberts. Samalla hän sanoi, että näiden tästä syystä työstä erotettavien metsätyöläisten on etsittävä töitä ja ansiomahdollisuuksia jostain muualta.

Mainitut puhujat osallistuivat keskusteluun, joka oli järjestetty Canadan paperiyhtiöiden yhdistyksen toimesta ja jossa keskusteltiin metsä- ja paperiteollisuudessa tapahtuneista ja suunnitelluista teknillisistä muutoksista ja parannuksista.

"Suuntautuminen kohti mekanisointia metsänkaadossa on hyvällä alulla", sanoi Abitibi-yhtiön virkailija E. E. Grainger. "Jos meidän teollisuutemme on oltava kilpailukykyisessä asemassa, niin tämän suuntauksen on jatkuttava ja kiihdyttävä."

Mr. Grainger sanoi samalla, ilmeisestikin tervehtien ajatusta, että mekanisointi tuo tullessaan sen, että työvoimamäärää voitaisiin vähentää jo odotta jotta jäljellä oleva työvoimamäärä on ammattitaitoisempi ja niinollen kykenevämpi suorittamaan tehtävänsä — siis tuotantokykyisempi.

Mekanisoinnista ja automatisoinnista johtuvien työttömyysongelmien korjaamiseksi metsäteollisuuden omistajat ehdottivat vain sitä, että hallituksien ja työläisten tulisi päästä toistensa kanssa yhteyteen uusien kykyjen ja uusien työmahdollisuuksien luomiseksi — sen jälkeen kun metsäyhtiöt ovat järjestäneet itselleen näiden tekijäin ansiosta suuremmat voittoilumahdollisuudet.

* * *

VIIME TIEDOT

Denpasar, Bali. — Yli 1,000 ihmisen uskotaan kuolleen Agungin tulivuoren purkauksessa kiehuvan laavan ja tuhkan alle. Tulivuoren purkautuminen oli kestänyt jo neljä päivää eilen iltaan (torstaina) mennessä. Hallitusviranomaiset ennustavat, että ihmishenkien menetykset tulevat lisääntymään. Noin 70 ihmisen ilmoitetaan olevan sairaalassa ja 1,000 pakenemassa alueelta jalkaisin tai alkeellisin matkustusneuvoin kantaen mukanaan sen vähän mitä ovat kyenneet pelastamaan.

Pariisi. — Rautatietyöläiset ryhtyivät uudelleen kahden tunnin lakkoihin kautta Ranskan torstaina ja seuraavaksi päiväksi ilmoitettiin toimeenpantavan neljä tuntia kestävä sähkötyöläisten lakko Pariisissa.

Toronto. — Ontarion pääministeri John Robarts ilmoitti torstaina lainlaatijakunnassa, että hallitus suunnittelee yliopistovaatimuksien tyydyttämistä seuraavan 10 vuoden ajaksi. Hän lupasi, että yliopistoille järjestetään seuraavan kahden tilivuoden kuluessa vähintäin samassa määrässä apurahoja uusien rakennuksien rakentamiseksi kuin on luvattu nyt pian alkavalle tilivuodelle.

GREAT LAKES-YHTIÖN VOITOT LISÄÄNTYIVÄT

Voitto-osinkoja jaettiin 42 prosenttia enemmän kuin v. 1961; tuotantokapasiteetti vielä suurempi kuin mitä on käytetty

Toronto. — Täällä ilmoitettiin tällä viikolla, että Great Lakes Paper-yhtiön voitot vuodelta 1962 olivat 42 prosenttia suuremmat kuin edellisenä vuodelta. Nettovoitoksi vuodelta 1962 ilmoitettiin $4,355,849, eli $1.21 voitto-osinkoa osaketta kohden verrattuna 84 senttiin edellisenä vuonna.

Yhtiön taholta annetussa raportissa sanottiin, että voiton lisääntyminen tapahtui $2,597,965 kohdalta sen ansiosta, että Canadan rahan arvo oli laskenut huomattavasti Yhdysvaltain rahaan verrattuna. Myyntivolyymi oli vain vähän suurempi kuin edellisenä vuonna.

Yhtiön raportissa sanottiin, että yhtiö voi odottaa jotta sen myynnit vuodelle 1963 lisääntyvät enemmällä kuin sillä 3 prosentilla, jolla ne lisääntyivät vuonna 1962. Yhtiön tuotantomahdollisuuksia ei olla vielä käytetty maksimirajaansa asti, sillä tänä vuonna odotetaan tuotettavan noin 83.5 prosenttisesti siitä tuotantokapasiteetista, joka oli olemassa viime vuonna.

Tom Douglas:

Mikään puolue ei voi vältellä terveyshuoltovakuutusasiassa

Regina. — Mikään hallitus ei voi enää toivoa Canadassa valtansa säilymistä, ellei se ole valmiina lupaamaan jotakin toimenpiteitä medicare-, eli terveyshuoltolain tiimoilta, sanoi Uuden demokraattisen puolueen johtaja T. C. Douglas keskiviikkoiltana täällä pidetyssä kokouksessa, missä oli läsnä 2,000 osanottajaa. Tilan ahtauden takia joutui osa kokousyleisöstä kääntymään ovelta takaisin.

Palauttaen mieleen Saskatchewanin maakunnassa viime kesänä käydyn katkeran poliittisen taistelun terveyshuoltolain tiimoilta, Douglas sanoi, että neljä muuta maakuntahallitusta — British Columbia, Alberta, Manitoba ja Ontario — on nyt antanut ymmärtää, että ne tulevat jossakin muodossa seuraamaan Saskatchewanin maakunnan johtoa tässä asiassa.

Voimakkaat suosionosoitukset tervehtivät puhujaa kun hän sanoi: "Minä tiedän, että teillä oli tässä asiassa kovat palkat. Minä tiedän minkälaisen painostuksen alaisena te olette olleet."

Arvostellen sekä liberaaleja että konservatiiveja medicare-lain tiimoilta mr. Douglas sanoi liberaalien luvanneet käynnissäolevan vaalikampanjan aikana, että jos liberaalit tulevat valtaan, he laativat terveyshuoltolain vasta toisen talousnousun jälkeen, eli seuraavien vaalien jälkeen.

Konservatiivihallitus nimitti pari vuotta sitten kuninkaallisen komissionin tutkimaan asiaa, mutta siltä komissionilta ei ole vieläkään saatu raporttia, sanoi mr. Douglas.

Kokouksessa kerättiin $1,770.33 kolehti siinä mielessä, että puolueen ehdokas, Claude Ellis voittaisi Reginassa sen paikan, missä T. Douglas hävisi viime kesäkuun vaaleissa.

Mr. Douglas varoitti, että vehnäkauppasopimus Kiinan kansantasavallan kanssa päättyy vuonna 1968, ja että se voi tarkoittaa konservatiivien kuherruskauden päättymistä aavikkomaakunnan farmarien kanssa. "Kiinan markkinat vetävät puoleensa Australiaa ja Ranskaa", hän selitti.

Uuden demokraattisen puolueen johtaja T. C. Douglas on ilmoittanut olevansa sitä mieltä, että ayiomiesten tuloverovapausraja olisi kohotettava $3,000:iin nykyisestä $2,000:sta. Hän on myös sitä mieltä, että Canadan asevoimia sen enempää Canadassa kuin ulkomaillakaan ei tulisi varustaa ydinaseilla.

— TNS-kuva.

Tänä vuonna kylvettänee enemmän vehnää kuin 1962

Ottawa. — Liittovaltion tilastotoimisto ennusti tällä viikolla, että canadalaiset farmarit kylvävät vehnälle tänä vuonna 27,060,300 eekkeriä eli noin 1 prosentin enemmän kuin viime vuonna.

Viime vuonna kylvettiin vehnälle 26,893,000 eekkeriä. Tämän vuoden kylvön odotetaan olevan noin 50 prosenttia suuremman kuin keskimääräinen kylvö vuosien 1957 ja 1961 välisenä aikana.

Tilastotoimisto kuitenkin varoittaa, että kun päästään lähemmäksi kylvöaikaa, niin farmarien aikeet voivat muuttua suuresti, riippuen odotettavissa olevista markkinoimismahdollisuuksista ja muista tekijöistä.

Virkamieslakosta neuvotellaan

Helsinki. — Torstaina tiedoitettiin, että SAK:n edustaja Vihtori Rantanen toimii epävirallisena sovittelijana Virkamiesyhdistyksen lakossa.

Neuvotteluja on käyty kaikessa hiljaisuudessa kulissien takana tämän neljättä viikkoa kestäneen lakon sopimiseksi. Lakon takia ei esimerkiksi saada postia ulkomailta eikä voida lähettää postia Suomesta.

Valtiovirasto on päättänyt, että valtion toimenhaltijoille ei makseta palkkaa lakon ajalta. Vakituisilla vakanssilla olevat toimenhaltijat saavat palkkansa etukäteen, mutta heiltä pidätetään palkka lakon päätyttyä. Ne, joilla ei vielä ole vakituista vakanssia, saavat palkkansa jälestäpäin ja heiltä on jo lakon aikana pidätetty palkanmaksu.

Autohuoltoasemien omistajat käyttävät vain ammattityövoimaa

Windsor. — Ontarion autohuoltoasemien omistajien yhdistys (Ontario Garage Operators Association) on päättänyt ryhtyä kampanjaan autoilijain opettamiseksi käsittämään ne vaarat, jotka liittyvät ammattitaidottomien automekaanikkojen käyttämiseen autojen korjaustöissä, ilmoitti mainitun yhdistyksen Essex-kauntin presidentti Daniel P. Doherty tällä viikolla.

Hän selosti, että yhdistyksen jäsenet (autohuoltoasemien omistajat) ovat yhdistyksen jäsenyyden takia velvoitettuja palkkaamaan vain sellaisia mekaanikkoja, jotka ovat läpäisseet Ontarion hallituksen tutkinnon.

Työttömyysvakuutusrahasto piakkoin täysin lopussa

Ottawa. — Työttömyysvakuutusrahasto voinee kuivua olemattomiin maaliskuun loppuun mennessä, mutta siitä huolimatta työttömyysvakuutuksen maksamista ei keskeytetä, ilmoitti työministeri Michael Starr tällä viikolla.

"On tehty järjestelyjä rahojen hankkimiseksi", sanoi mr. Starr Dunbartonissa, Ontariossa. "Ei tule tapahtumaan mitään työttömyysvakuutuksen maksamisen keskeytymistä."

Helmikuun loppuun menessä rahasto oli kuukauden kuluessa vähentynyt $32,357,161:lla sesongin alhaisimpaan tasoon $39,442,839:iin.

Jos rahasto vähenee samassa suhteessa edelleen tämän kuukauden kuluessa, kuten on odotettavissa, niin nämä varat on loppuun kulutettu noin kuukauden loppuun mennessä. Jo viime vuoden lopulla ennustettiin luotettavalta taholta, että rahasto tulee loppuun kulutetuksi tämän vuoden maaliskuun loppuun mennessä tai huhtikuun aikana.

Rahasto väheni tammikuun kuluessa $27,200,000:lla.

Helmikuun kuluessa rahastosta maksettiin vakuutuksina $58,741,718 ja vastaanotettiin vakuutusmaksuina $26,381,492 työläisiltä ja työnantajilta sekä apurahoina liittohallitukselta.

Parlamentti antoi viime vuonna hallitukselle luvan käyttää $25,000,000 rahaston pönkittämiseksi, mutta tämä summa olisi käytettävä ennen maaliskuun ja tilivuoden loppua.

Sen jälkeen on saatava apurahoja hätätilanteessa hallituksen luvalla annettujen kenraalikuvernöörin määräyksien nojalla. Sellainen apu voitaisiin luokitella lainaksi, joka lankeaisi maksettavaksi silloin kun rahasto on jälleen omavaraisella pohjalla.

Työttömyysvakuutusrahasto, joka perustettiin vuonna 1941, saavutti huippunsa, $926,800,000, joulukuun 31 päivänä 1956. Alhaisimmillaan se oli toukokuun 31 päivänä 1962, jolloin rahaa oli jälellä vain $19,851,162.

Jatkuva työttömyys, niin sesonkityöttömyys kuin kroonillinenkin, on johtanut siihen, että rahasto on kuivunut näin vähiin.

Konservatiivihallitus lupasi esittää ehdotuksen laiksi työttömyysongelman ratkaisemiseksi, mutta sitä ei ole vielä esitetty, sillä parlamentti hajoitettiin helmikuun 6 päivänä ennenkuin puolue ehti ryhtyä tarpeellisiin toimenpiteisiin.

Suunnitelmana ilmoitettiin olleen, että lainlaadinta olisi perustunut nelimiehisen Canada Life Assurance-yhtiön presidentti Ernest C. Gillin johtaman komitean raportissa esitettyihin päätelmiin työttömyysvakuutuksesta. Mainittu raportti annettiin julkisuuteen viime joulukuun 20 päivänä.

Ihmisten kasvot muuttuvat vuosien kuluessa. Kuvassamme vasemmalla pääministeri John Diefenbaker v. 1948, jolloin hän oli osallistumassa konservatiivien kokoukseen Ottawassa ja oikealla sellaisenaan kuin hän on nykyään.

UDP vastustaa ydinaseiden antoa Länsi-Saksalle

Montreal. — Uusi demokraattinen puolue vastustaa "päättävästi ja peruuttamattomasti" ydinaseiden antamista Saksalle, sanoi mainitun puolueen, Mount Royal vaalipiirin ehdokas Charles Taylor tiistai-iltana.

Kun eräs kokoukseen osallistunut henkilö sanoi että mr. Taylor tukee sanomalehtitietojen mukaan ydinaseiden antamisehdotusta Länsi-Saksalle, tämä Uuden demokraattisen puolueen ehdokas leimasi sen "villiksi" syytökseksi millä ei ole mitään pohjaa.

"Minä haluan korostaa" sanoi mr. Taylor, että "ydinaseiden vastustamisen perustana on ja se edustaa Uuden demokraattisen puolueen selvää kantaa, pyrkimys estää Saksa saamasta kontrolliinsa ydinaseita.

"Juuri liberaalit ja konservatiivit ovat leikkineet yhdessä NATO:n kanssa Saksan uudelleenaseistamisohjelmalla."

RATSUPOLIISI TUNNUSTI JOTTA SEN MIEHIÄ NUUSKII YLIOPISTOISSA

Ottawa. — Joitakin aikoja sitten väitettiin Canadan kuninkaallisen ratsupoliisin toimesta, että sen jäseniä ei ole lähetetty urkkimaan Canadan ylioppilaiden keskuuteen.

Nyt kuitenkin Canadan kuninkaallisen ratsupoliisin komissioneri C. W. Harvison sanoi tällä viikolla että mainittu poliisilaitos pitää yliopistoja silmällä, sillä "kommunistit yrittävät värvätä agentteja yliopistoista".

"Canadan kuninkaallisen ratsupoliisin tehtävä on tietää missä tapahtuu subversiivisuutta ja hyökätä vakoilua vastaan siellä mistä sitä löydetään", sanoi komissioneri Canadan University Pressille (Canadan yliopistolehtien tietotoimisto) myöntämässään haastattelussa.

"Jos uskomme, että sitä voitaisiin löytää yliopistoista, meidän on mentävä sinne", sanoi hän.

Komissioneri korosti, että kommunismin tutkiminen yliopistoissa ei ole millään tavalla yhteydessä sen kanssa, että poliisilaitoksen valittuja jäseniä on määrätty käymään yliopistoa.

Hän selosti, että ratsupoliisilaitoksen opeptussuunnitelman mukaan, joka aloitettiin v. 1930, vissit ratsupoliisin jäsenet käyvät yliopiston alusta loppuun asti lukien sellaisia aineita, joista heille voi olla hyötyä poliisitoimissaan. Hän sanoi, että nämä ylioppilaat kirjoittautuvat yliopistoihin avoimesti ratsupoliisin jäseninä.

Opettajat saivat palkkarästinsä

Anse St. Jean, Que. — Ne 22 opettajaa, jotka ryhtyivät lakkoon aikaisemmin tällä viikolla vaatien rästissä olevia palkkojaan, palasivat luokkahuoneisiinsa torstaina oltuaan kaksi päivää lakossa.

Koulukomissio oli joutunut lainaamaan $60,000 heidän rästissä olevien palkkojen maksamiseksi.

Tämä on neljäs quebecilainen opettajien ryhmä, joka oli joutunut turvautumaan työstä pois jäämiseen tämän vuoden aikana saadakseen vaatimansa palkan.

Trahteerausta puolin ja toisin

Kun torontolainen Leo Boissoneault valitti, että hänen paistinsa (steak) oli liian pieni — hän sai toisen vasten naamaansa.

"Tarjoilijana" oli hänen vaimonsa Dorothy.

Lambton Millsin oikeudessa tällä viikolla esitetyn todistuslausunnon mukaan herra Boissoneault heitti paistin takaisin ja antoi sen lisäksi armaalle rouvalleen muutamia muksujakin.

Rouva Boissoneault, jonka kasvoissa oli naarmuja, toinen silmä mustana, nenä ja huulet paisuksissa ja suusta yksi hammas pois, kertoi poliisituomari Norman Gianellille, että tämä perheriita alkoi illallispöydässä.

Herra Boissoneaultille ja kahdeksanvuotiaalle tyttärelle oli annettu paisti samalla kun toiset söivät maksaa. Tyttö sai paitsin, jonka keskellä oli luu ja herra Boissoneault esitti siitä vastalauseensa.

"Minä haluan kalvaa luuta", hän selitti oikeuskuulustelussa.

Hänen vaimonsa jatkoi todistustaan: "Minä sanoin, että meillä on enemmänkin paistia. Sieppasin jäätyneen paistin ja heitin sen toiselle puolen huonetta. Hän otti sen ylös ja heitti sillä minua.

Herra Boissoneault, joka väitti toimineensa itsepuolustukseksi, tuomittiin pahoinpitelystä 30 päiväksi vankilaan.

McCARTHYSMI EI AUTA RAUHAN JA EDISTYKSEN ASIAA

Toronto. — Puhuessaan maanantaina Trinity alueen vaalipäämajassa kommunistisen puolueen ehdokkaan Leslie Morrisin hyväksi työskenteleville henkilöille, William Kashtan esitti "valittelunsa" Parkdale vaalipiirissä olevan uuden demokraattisen puolueen ehdokkaan, mr. Tom Campbellin lausunnosta, että hän tulee esittämään alahuoneelle yksityisen lakiehdotuksen Canadan kommunistisen puolueen laittomaksi julistamiseksi, jos hän tulee huhtikuun 8 päivänä valituksi.

"Minä toivon", sanoi mr. Kashtan, "että mr. Campbellin lausunto on väärin tulkittu. Mutta jos hän on sellaisen lausunnon antanut, se oli sekä typerä että vaarallinen ehdotus, joka matkii läheisesti McCarthya ja ylittää senkin mitä äärioikeiston John Birch yhdistys yrittää tehdä. Minä toivon, että harkittuaan asiaa uudelleen, mr. Campbell tulisi näkemään virheensä ja korjaamaan sen, sillä muussa tapauksessa edistyksellisten valitsijain on Parkdale vaalipiirissä vaikea nähdä, että hän tulisi valituksi tultuaan taistelemaan edistyksellisen lainlaadinnan hyväksi.

Mr. Kashtan viittasi siihen, kuinka Suuren Rahan lehdet yrittävät lietsoa epäsopua ydinaseita vastustavien keskuuteen. "Pahinta olisi se", sanoi puhuja, "että ydinaseita vastustavat antaisivat hajoittaa rivinsä. Jos kaikki ne, jotka voidaan yhteenliittää, yhdistäisivät voimansa vaaliuurnalla; jos Uudelle demokraattiselle puolueelle saataisiin voiman tasapainoasema seuraavassa parlamentissa, silloin saisimme hyvä mahdollisuuden estää ydinaseiden tuonnin maahamme", sanoi mr. Kashtan. "Se olisi eduksi maallemme, rauhan ja aseistariisunnan asialle sittenkin vaikka Pentagon ei siitä tykkäisi."

A&P veti USAssa tuna-tuotteensa pois

New York. — A & P liike veti torstaina yhdysvaltalaisista kaupoistaan pois kaikki omalla liikemerkillään varustetut tuna-kalasäilyketölkit.

Tämä siksi kun Detroitissa uskotaan kahden perheenäidin kuolleen A & P tuna tölkistä saamaansa myrkytykseen.

Näiden naisten uskotaan kuolleen botulismi myrkytykseen, minkä he saivat Yhdysvaltain länsirannikolla kannutetusta japanilaisesta tuna-kalasta. Torstaina ei ollut vielä tietoa, olisiko yksi tölkki päässyt pahentumaan, tai onko koko 5,000 tölkin lähetys jotenkin vioittunut.

(A & P-liikkeen eräs torontolainenpuhemies tiedoitti kuitenkin, että tuna-kalatölkkejä ei ole vedetty pois canadalaisista kaupoista. Hänen selityksensä mukaan tällä yhdysvaltalaistapauksella ei ole mitään tekemistä canadalaisten markkinain kanssa, sillä "me emme tuota koskaan tuna-kalaa Yhdysvalloista", hän sanoi. "Me saamme tuna-kalamme surimmalta osalta Canadan länsirannikolta.)

Liittovaltion viranomaiset suorittivat koetarkastuksia A & P nimellä varustettujen tuna-tölkkien sisällöstä, mutta torstai-iltaan mennessä suoritetuista kokeista ei ole löydetty mitään epäilyksenalaista.

Siitä huolimatta kehoitettiin perheenemäntiä tarkastamaan varastonsa ja lähettämään A & P kauppaan takaisin kaikki tuna-kala-tölkkinsä. Mainittu liike on luvannut viranomaisille täydellistä yhteistoimintaa asiassa.

Erikoisesti on varoitettu 6½ unssin A & P leimamerkillä varustetuista tuna-kalatölkeistä, joiden päässä on tuotantomerkki "WY3Y2" ja "118X". Tämäntapaisessa kannussa olleen tunakalan uskotaan aiheuttaneen Detroitissa ko. kuolemantapaukset.

VAARALLISIA PELASTUSLIIVEJÄ MYYTÄVÄNÄ

Ottawa. — Eräs montrealilainen yhtiö on laskenut markkinoille pelastusliivejä, jotka voisivat aiheuttaa sen, että niihin turvautuvat henkilöt voisivat hukkua. Liittohallituksen transporttiministeriö on määrännyt jotta kautta maan on ryhdyttävä etsimään näitä pelastusliivejä ja ottamaan ne pois markkinoilta. Niitä ilmoitetaan tarjotun myytäväksi aina Torontosta Victoriaan asti.

Pelastusliivit on valmistettu muuten ilmeisestikin turvallisiksi, mutta niissä on vain se vika, että niiden etupuolelle on painettu sana "Back" (taka) ja toiselle puolelle päinvastoin.

Tämä virhe on saatujen tietojen mukaan aiheuttava sen, että jos liivit pantaisiin ihmisen päälle ohjeiden mukaisesti, niin niiden käyttäjä on vaarassa hukkua siitä syystä, että hänen päänsä voisi painautua veden alle.

Näitä pelastusliivejä on valmistettu Imperial Industries-yhtiön toimesta valmistenimellä Aqua Nepune. Ne ovat yleisesti tunnettua kahden tyynyn tyyppiä. Transporttiministeriön taholta on osoitettu, että suurempi — siis kantavampi — tyyny olisi pitänyt olla merkitty sanalla "Front" (etu) ja toinen sanalla "Back".

Yhtiö valmisti 9,800 pelastusliiviä viime vuonna, joista 2,000 on saatu takaisin. Näistä havaittiin 74 olleen virheellisesti merkityn.

Poliisiviranomaiset ja transporttilautakunnan virkailijat jatkavat yrityksiään saada kaikki virheellisesti merkityt pelastusliivit takaisin.

VAPAUS (LIBERTY)
INDEPENDENT LABOR ORGAN OF FINNISH CANADIANS
Established Nov. 6, 1917
Editor: W. Eklund Manager: E. Suksi
Telephones: Office OS 4-4264 — Editorial OS 4-4265
Published thrice weekly: Tuesdays, Thursdays and Saturdays by Vapaus Publishing Co. Ltd., 100-102 Elm St. West, Sudbury, Ontario, Canada.
Mailing address: Box 69
Advertising rates upon application, translations free of charge.
Authorized as second class mail by the Post Office Department, Ottawa, and for payment of postage in cash.

TILAUSHINNAT

Canadassa:	1 vk. $8.00 6 kk. $4.25	USA:ssa:	1 vk. $9.00 6 kk. $4.80
	3 kk. 2.50	Suomessa:	1 vk. 9.50 6 kk. 5.25

Member of the CANADIAN LANGUAGE PRESS CLUB

Heikkoa "tulen sammutusta"

Mitähän sanottaisiin sellaisesta tulipalon "sammutustyöstä", jos palokuntalaisella olisi oikeassa kädessä suuri ja voimakas vesisuihkuletku, mutta vasemmassa kädessä toinen, ehkä vähän pienempi letku, mistä virtaisi jatkuvasti paloöljyä liekkeihin? Sellainen palokuntalainen saisi nopeasti palopäälliköltä määräyksen mennä tutkituttamaan järkikultansa tilaa!

Mutta tällaiseen "sammuta ja sytytä" palokuntalaiseen verrattavissa oli Uuden demokraattisen puolueen Sudburyn piirin ehdokkaan, Joshn Masihin viime tiistainen puhe, missä hän yhtäällä puolusti erittäin voimakkaasti Canadan kansallisetuja (vastustamalla jenkkien ydinaseiden vastaanottamista), mutta toisaalta avusti kuitenkin USAn hallituksen painostusta maatamme vastaan puhumalla amerikkalaisten kenraalien kontrollissa olevan NATO-liiton puolesta. NATO vaatii Canadaa, kuten tiedetään, vastaanottamaan kenraali Lauris Norstadtin tavoin ydinaseita maahamme ja myös NATOn komennuksen alaisuudessa ulkomailla oleville canadalaisille asevoimille.

HYVIN SANOTTU MR. MASIH!

Mr. Masih esitti puheessaan lämpimästi tervehdittävän ja varauksettoman kannan jenkkien ydinaseiden vastaanottamista vastaan. Hän oli tuhannesti oikeassa sanoessaan, että "maailman turvallisuutta ei voida taata antamalla ydinaseita monen valtakunnan käsiin." Hän oli yhtä oikeassa selittäessään kantaansa edelleen näin: "Toisten puolueiden puhemiehet antavat ymmärtää, että hankkimalla ydinkärkiä bomarc-ohjuksiin, puolustettaisiin Canadaa. Se on pötyä (hoax)."

Puhuessaan näin, mr. Masih puhui juuri niin, kuin kaikki vähänkin objektiivisesti ydinasekysymykseen tutustuneet canadalaiset asiasta ajattelevat. Ilmaistessaan ydinaseiden vastaanottamiseen nähden lujan vastustavan kantansa, mr. Masih puhui niin sudburylaisten kuin yleensä muidenkin canadalaisten työläisten ja muiden pikkuihmisten sekä maan parhaitten etujen vaatimalla tavalla, ja puolesta.

Tämä selittää sen, miksi liberaalipuolueen ehdokas, Roger Mitchell kieltäytyi tulemasta tähän kokoukseen puolueensa ohjelmaa puolustamaan ydinasekysymyksen tiimoilta. Jättämättä tulematta tähän väittelykokoukseen mr. Mitchell myönsi ehkä tahtomattaan, että liberaalipuolueen ohjelma ydinaseiden vastaanottamisen hyväksi ei saa poliittisesti valveutuneiden kansalaisten hyväksymistä ja kannatusta. Tässä mielessä haluamme onnitella mr. Masihia poliittisesta tyrmäysvoitosta tässä tilaisuudessa.

MITÄTÖI OMAA TYÖTÄÄN!

Mutta mr. Masih heitti kirjaimellisesti puhuen paloöljyä liberaalipuolueen ydinaseliekkeihin heti samassa hengenvedossa ryhtyessään puolustamaan Washingtonin sanelun mukaan muodostettua ja Washingtonin kontrollissa sekä komennuksessa olevaa NATO-liittoa.

Mr. Masih tietää kenenkään sanomatta, että Washington käyttää NATOa välikappaleenaan pakottaessaan Canadan vastaanottamaan ydinkärkiä. Hän tietää esimerkiksi, että NATO-liitolla on huhti- tai toukokuussa kokous, missä tulee pääministeri Diefenbakerin ja muiden asiantuntijain selostusten mukaan päätettäväksi myös ehdotus ydinaseiden sijoittamisesta Canadaan ja niiden antamisesta canadalaisille asevoimille. Me haluamme palauttaa mieleen myös sen tosiasian, että Uuden demokraattisen puolueen kansallinen johtaja, Tom Douglas on antanut ymmärtää, että hän ja koko Uusi demokraattinen puolue tulee vaatimaan NATO-liitosta eroamista silloin, jos edelläkerrottu NATO-kokous päättää Washingtonin linjaa seuraten, kuten on odotettavissa ryhtyä vaatimaan, että Canadan täytyy vastaanottaa ydinaseita.

Me emme siis ole läheskään yksinämme ilmaistessamme syvän mielipahamme ja pettymyksemme mr. Masihin tiistaisen puheen siitä kohdasta, millä hän asiallisesti puhuen mitätöi NATOa puolustellen suurelta osaltaan sen, mitä hän ydinkärkien vastaanottamista vastustaessaan tilanteen parantamiseksi teki.

Käsitämme luonnollisesti, että kaikki ydinaseiden vastustamisen kannalla olevat canadalaiset eivät vielä näe yhtäällä jenkkien ydinasepainostuksen ja toisaalla NATO-liiton kannatuksen välisiä todellisia suhteita. Mutta emme voi mitenkään uskoa, että mr. Masihn tapainen, oppinut mies, joka tuntee henkilökohtaisesti maailman poliittista tilannetta vähän laajemmassa mittakaavassa kuin vain kotimökkinsä portilta ulos katsoen, olisi niin sinisilmäisen naivi, ettei hän tätä asiaa ymmärtäisi. Päinvastoin näyttää siltä, että mr. Masih pyrki tietoisesti lieventämään ydinkärkiä vastustavaa puolueensa kantaa puhumalla NATOsta sellaista, mikä heikentää Uuden demokraattisen puolueen todella arvokasta taistelua jenkkien ydinaseiden vastaanottamisen torjumiseksi. Mr. Masih ja hänen neuvonantajansa saattavat laskea, että istumalla vähän "kahdella tuolilla", voidaan saada ääni niin puolelta kuin toiseltakin. Mutta tällainen opportunismi ei vetele nykytilanteessa, jolloin valitsijain edessä on ehkä maamme historian tärkeimmät vaalikysymykset. Kaksimielisellä esiintymisellä, soutamisella ja huopaamisella, ei tästä tilanteesta selvitä, eikä liioin saada suurten valitsijajoukkojen luottamusta ja kannatusta.

Liberaalit vaihtavat taktiikkaansa

Yleisenä käsityksenä on, että "ratsua ei pitäisi vaihtaa keskivirrassa", mutta jos koni kuitenkin uupuu ja on hukkumisen vaarassa, niin luonnollisesti on silloin parempi tehdä poikkeus ja hypätä toisen hevosen selkään.

Näin näyttävät laskelmoivan myös liberaalipuolueen korkeimman tahon strategistit, joita näyttää huolestuttavan vissit merkit.

Välttäessään niin paljon kuin mahdollista keskustelua todella tärkeistä asioista, eli puolueensa kannasta ydinaseiden vastaanottamisen hyväksi, liberaalipuolueen kihot turvautuivat erinäisiin "kikkoihin", joista tunnetuin oli miltei syntymässään kuollut "totuuden vartijat" ryhmän lähettäminen pääministeri Diefenbakerin vaalikokouksiin.

Mutta tällaiset kikat eivät näytä tepsivän. Puoluejohtaja Lester Pearson on saanut vedetyksi kokouksiinsa odotettua paljon pienempiä yleisömääriä ja hänen puheitaan on kuunneltu liberaalienkin toimesta ikäänkuin jotakin välttämätöntä pahaa.

Alkaen eilenillaisesta (torstaisesta) puhetilaisuudesta mr. Pearsonin sanotaan turvautuvan kokonaan uuteen taktiikkaan, jotta uhkaamassa oleva vaalihäviö voitaisiin välttää, kertoi torstainen Globe and Mail uutistarinassaan. Mr. Pearsonin sanotaan suunnittelevan teräviä hyökkäyksiä pääministeri Diefenbakeria ja erikoisesti vissejä 'myrkkynuolia' vastaan.

Ystäviä vastaan heitettävillä "myrkkynuolilla" tarkoitetaan tietysti toisten puolueiden ehdokkaiden niitä lausuntoja, joissa annetaan ymmärtää, että canadalaisillakin pitäisi olla jotakin sananvaltaa maamme asioista päättämiseen.

Meistä tuntuu kuitenkin siltä, että jos liberaalipuolueen strategisteilla ei ole tämän parempia "eväitä" vielä 'taktiikan muutoksen'kaan, niin "Onnetar" voi kieltäytyä hymyilemästä heille huhtikuun kahdeksantena päivänä.

SYNTYMÄPÄIVIÄ

Mrs. Maiju Mäenpää, Worthington, Ont., täyttää lauantaina, maaliskuun 23 pnä 70 vuotta.

Mrs. Hilja Hietikko, Worthington Ont., täyttää maanantaina, maaliskuun 25 pnä 70 vuotta.

Yhdymme sukulaisten ja tuttavain onnentoivotuksiin.

Kirjeitä

TYÖTTÖMYYSVAKUUTUS

Canadan työttömyysvakuutus olisi ehkä kokonaan uusittava, että se todellisuudessaan vastaisi tarkoitustaan.

Allekirjoittanut on maksanut työttömyysvakuutusta melkein 20 vuotta eli siitä asti kun se on tullut voimaan. Olin sairauden takia pakoitettu jäämään pois työstä noin vuoden ajaksi. Toivottuani siitä halusin hakea työttömyysvakuutusta. Sitä ei myönnetty kun ei ollut tarpeeksi merkkejä viimeiseltä kalenterivuodelta! Tietysti sairas henkilö on ilman muuta vakuutuksen ulkopuolella mutta minulla oli montakin lääkärintodistusta, että olen jälleen työkykyinen.

Kun meillä on työttömyysvakuutus pakollinen niin miksi ei siihen ole samalla liitetty myös sairasvakuutus? Hän, joka joutuu jättämään työnsä sairauden vuoksi on menettänyt vakuutusavun kokonaan. Tämä on järjestetty niin, että henkilö, joka kipeämmin tarvitsee ei saa sitä ollenkaan. Työttömyysvakuutus on laitos, joka paikottaa ihmisiä rikollisuuteen. Tämä ei saa aikaan yhteiskunnassa mitään hyvää kun tuhansia dollareita maksanut henkilö hakee työttömyysvakuutusta ja hänelle sanotaan, ettei voida maksaa kun ei ole joinakin määrättyinä viikkoina tarpeeksi merkkejä kirjassa. Olisimme hyvin kiitollisia hallitukselle, jos meille annettaisiin ohjeita siitä kuinka voisimme päästä merkkejä kirjaamme, ilman että meidät leimataan rikollisiksi?

Sairaan henkilön, joka ei ole vuodepotilas eikä niinollen pääse sairaalaan, on itse maksettava lisäksi lääkärinlaskunsa, eikä hänelle anneta minkäänlaista vakuutusta. Tämäkö on sitä vapautta, josta hallituksessa pidetään niin suurta ääntä?

Huhtikuun 8 päivän vaaleissa meidän tulisi äänestää sellaisia ehdokkaita, jotka ydinaseiden sijasta haluaisivat edes yrittää järjestää toimeentulomahdollisuuksiamme paremmiksi, sillä ydinaseet vain lisäävät sairautta ja vievät rauhaa. Työtä ja rauhaa kaikille olkoon meidän tunnuksemme. Silloin kun on työtä kaikille, voimme vaikka vaihtaa työttömyysvakuutuksen sairasvakuutukseksi. Harkitkaamme huolellisesti ketä äänestämme. Meitä ovat sukupolvien ajan hallinneet porvari puolueet, kuinka he ovat auttaneet heitä, jotka ovat työllään heidän hyvinvointiaan ylläpitäneet. Nyt olisi meillä tilaisuus saada uusia voimia johtoon. Käyttäkäämme tätä tilaisuutta harkiten.

— Merkitön.

LIBERAALIT OVAT NYT PÄÄVAARANA

Lehtemme Vapaus on monesti tehnyt suuren palveluksen lukijakunnalle ja loppukädessä koko maallemme, kiinnittäessään huomiota siihen tosiseikkaan, että liberaalipuolue muodostaa näissä vaaleissa kaikkein suurimman vaaran rauhan asialle ja Canadan kansan eduille.

Että liberaalipuolue on nyt Washingtonin ja myös Yhdysvaltain sotapolitiikkaa kannattavien canadalaispiirien lempipoika, se näkyy lehtikirjoituksista, televisioesityksistä, ja ennenkaikkea siitä loputtomasta rahamäärästä, jonka voimalla liberaalien ehdokkaat nyt jylläävät.

Jos koskaan, niin huhtikuun kahdeksannen päivän vaaleissa on varottava porvarien veijareita, erikoisesti ydinaseita kannattavia liberaaleja, ja äänestettävä jenkkien ydinaseiden vastaanottamista vastustavia uuden demokraattisen puolueen ehdokkaita sittenkin vaikka olisimme joissakin asioissa heidän kanssaan eri mieltä.

— Lukija. Port Arthur, Ont.

Walesin prinssi ja natsisuhteet

Englannissa on herättänyt tavatonta kohua siellä julkaistu saksalaisten asiakirjojen kokoelma, jossa on useita selostuksia natsi-Saksan edustajien ja entisen Walesin prinssin, nykyisen Windsorin herttuan välisistä keskusteluista. Ne osoittavat, että prinssi myötäili natsi-Saksan ajatuksia ja oli valmistautunut kuninkaaksi tultuaan ajamaan Saksan ja Englannin ystävystymispolitiikkaa samalla kun hän olisi omassa maassaan pyrkinyt saamaan kuninkaallen entistä enemmän valtaa.

Walesin prissi, alias Windsorin herttua, kuten muistettaneen, piti kruunattaman Englanin kuninkaaksi isänsä Yrjö V:n kuoltua tammikuussa 1936. Kruunauksesta ei kuitenkaan tullut mitään, kun Walesin prinssi piti kiinni suhteestaan Wallis Simpsoniin, kahdesti eronneeseen amerikattareen ja joutui tämän takia luopumaan kruunusta veljensä hyväksi.

Useat englantilaiset lehdet ovat kirjoittaessaan sanotusta saksalaisesta asiakirjakokoelmasta torjuneet Walesin prinssin alias Windsorin herttuan saksalaisystävyyden selittämällä, että raportit osoittavat vain miten huonosti natsit ymmärsivät "englantilaista mentaliteettia". Oheiset poiminnot ao. raporteista eivät saa lukijaa täysin vakuuttuneeksi nykyenglantilaisten selitysyritysten oikeellisuudesta.

COBURGIN HERTTUAN RAPORTTI

Coubrgin herttuan Göringin yksityissihteerin kautta lähettämissä kirjeissä, jotka osoitettiin Führerille ja Ribbentropille, kerrotaan v. 1936 tammikuussa seuraavaa:

"H.M. kuningas Edward VIII. Ensimmäinen keskustelu kuningas George V:n kuoleman jälkeisenä päivänä suorittaessani Führerin antamaa tehtävää: hieman yli puoli tuntia (piippua polttaen takan ääressä). Tämän jälkeen saatoin häntä Buckingham Palatsiin. Toinen keskustelu vieraillessani H.M. kuningattaren luona teellä. Kolmas keskustelu valtion päivällisten ja Buckingham palatsin vastaanoton välillä. Keskustelut olivat kuten ennenkin tuttavallisen suorapuheisia.

Saksan—Englannin liitto on hänelle tärkeä välttämättömyys ja brittiläisen ulkopolitiikan johtava periaate. Ei luonnollisestikaan Ranskaa vastaan, vaan Ranska mukaanlukien. Euroopan pysyvän rauhan turvaaminen täten.

Le Brun (Albert Lebrun, Ranskan silloinen presidentti) huomattava mies, ehdottoman lojaali, poliittisesti vain vähän kiinnostava, koska hänellä ei ole sananvaltaa.

Herriot (Edouard Herriot, kansanedustaja ja radikaalisosialistisen puolueen johtaja, joka keskustelun aikaan oli salkuttomana ministerinä) ilkeä epäluulon herättäjä, joka kaikesta huolimatta oli suhteellisesti luotettavin. Ranskan toistuvat hallitusvaihdokset häiritsevät pitkäjännitteistä politiikkaa.

Kansainliitto oli farssi. Vain muutamat kansat päättävät maailman asioista — Saksa, Englanti, Ranska, Japani, USA. Kaikki muut konferenssit Genevessä tai muualla antoivat väärän kuvan.

Valituksia toisen keskustelun aikana Venäjästä ja Litvinovista (Nl:n ulkoasiainkomissaari), jonka kättä hänen juuri oli 'valitettavasti' täytynyt puristaa.

Puhui hyvää Hessistä (Rudolf Hess, Führerin sijainen, joka lensi Englantiin sodan aikana), jonka vierailua Englantiin tyypillisenä eturivin sotilaana hän mielellään odottaa. Ei valtuuskunnassa vaan kenties luennoitsijana. Ottaisi hänet vastaan milloin tahansa, koska on kiinnostunut hänestä henkilökohtaisesti.

RIBBENTROPIN YLISTYS

Puhui kunnioittavasti Ribbentropin toiminnasta ja ylisti hänen käyttäytymistään laivastosopimusneuvotteluissa. Pitää häntä parhaana miehenä epävirallisessa Saksan—Englannin politiikassa, mutta haluaisi samanaikaisesti Ribbentropin luottamusmiehen suurlähettilääksi Lontooseen virallisen politiikan edustajana.

Arvosteli yhtenäisyyden puutetta ei-virallisissa saksalaisissa toimenpiteissä, joiden tarkoituksena oli lähentää Saksa ja Englanti toisiinsa, minkä hän täysin hyväksyi. Yhtenäinen politiikka, selvä suuntaus, ei sekaannusta ja suunnitelmallisuus poliittisissa tehtävissä Englantiin tulevien suhteen, sitä kuningas odottaa tukemaan hänen omia ponnistuksiaan.

Hän kuvasi suurlähettiläs von Hoeschin "diplomaatiksi joka on yhtä ahkera kuin liukaskin". Saksan valtakunnan hyvä diplomaattinen edustaja, huono edustaja Kolmannelle valtakunnalle." Hänen yhteyksiensä määrä ei vastannut niiden laatua. Hänellä oli se vaikutelma, ettei myöskään hänen henkilökuntansa työskennellyt lojaalisti. "Toinen arvojärjestyksessä oli halukas saamaan laakerit itselleen".

Hän toivoi saavansa Saksasta edustavan kansallissosialistin suurlähettilääksi, joka henkilökohtaisen arvoasemansa takia kuuluu luonnostaan "aateliin" ja jota voitaisiin pitää sekä virallisen politiikan edustajana että Hitlerin luottamushenkilönä.

EI LIIAN AIKAISIN . . .

Kuningas on päättänyt keskittää hallitusasiat itselleen. Englannissa se ei ole helppoa. Yleinen poliittinen tilanne ja erityisesti tilanne itse Englannissa antaa hänelle kenties mahdollisuuden. Hänen vilpitön päättäväisyytensä lähentää Saksa ja Englanti toisiinsa tulisi paljon vaikeammaksi, jos se saatettaisiin julkisuuteen liian aikaisin.

Tästä syystä pidän mitä tärkeimpänä, että kunnioitetaan kuninkaan toivomusta, että Saksan epävirallinen Englannin-politiikka keskitettäisiin lujasti yksiin käsiin ja että se samalla saatettaisiin luottamukselliseen suhteeseen virallisen politiikan kanssa. Tässä yhteydessä on erikoinen englantilaisten mentaliteetti otettava huomioon, jos haluamme saavuttaa menestystä — mikä epäilemättä on mahdollista.

Kuningas kehotti minua vierailemaan useammin siinä tarkoituksessa, että luottamukselliset asiat tällä tavalla selvitettäisiin nopeammin. Lupasin — edellyttäen Führerin suostumusta — lentää Lontooseen milloin hän vain haluaa."

SUURLÄHETTILÄÄN RAPORTIT

Kuninkaaseen so. Walesin prinssiin, vedotaan myös monissa Saksan Lontoossa olleen suurlähettilään herra von Hoeschin ulkoministeriölleen v. 1935 lähettämissä tiedonannoissa. Eräässä niissä viitataan silloisen Walesin prinssin ajatuksiin brittiläisen legioonan edustajien vierailusta Saksassa, jota hän piti toivottavana.

'Eilispäivän lounaalla kuningattaren luona Ascotissa Walesin prinssi puhui minulle uudelleen tunnetusta lausunnostaan, joka koski brittiläisen legioonan edustajien vierailua Saksassa.

Prinssi, joka itse tuntuu olevan hyvin kiinnostunut asiasta, ilmoitti minulle, että hän oli saanut ministeri Göringin ja kenraali kreivi von der Goltzin (Saksan upseeriliiton johtaja) suostumussähkeet. Hän ilmoitti uudelleen, että laajasta julkisesta hyväksynnästä huolimatta hänen lausuntonsa olivat herättäneet koko joukon arvostelua ja että niitä oli tulkittu väärin monilla tahoilla.—

Antaessaan lausntonsa hän ei ollut, hän jatkoi, halunnut sekaantua poliittisten tapahtumien kulkuun vaan vain ilmaissut täysin omasta aloitteestaan ajatuksen, joka hänestä oli näyttänyt oikealta ja hyödylliseltä ja jonka tarkoituksenmukaisuudesta hän oli yhtä vakuuttunut kuin aikaisemminkin.

Kommentit, jotka pyrkivät konstruoimaan hänen sanansa jonkinlaiseksi poliittiseksi deklaraatioksi olivat erheellisiä. Hän uskoi kuitenkin, että se hitaus ja epäily, joka on luonteenomaista poliitikoille, aikaansaa paljon hitaammin tuloksia kuin oikealla hetkellä lausuttu suora sana, vaikka se ylittäisikin tavallisesti ylläpidetyn pidättyväisyyden rajan." (Molemmat sotilasjärjestöt suorittivat myöhemmin valtuuskuntavaihdot.)

von Hoesch kertoo myös 12. 4. 1935 Walesin prinssin kanssa käymistään keskusteluista, jotka sillä kertaa koskivat ulkoasiainministeriöiden edustajien keskusteluja. Prinssin mielipiteistä von Hoesch kertoo seuraavaa:

"Hän ajatteli, että vaikka keskustelut eivät olleetkaan johtaneet sopimukseen ne olivat joka tapauksessa olleet hyvin hyödyllisiä, mihin minä yhdyin. — — —

Hän arvosteli kuten aikaisemminkin Foreign Officen (Englannin ulkoministeriön) asennetta ja ilmaisi täydellisen Saksan aseman ja tavoitteiden ymmärtämyksensä.

(Jatkuu seuraavalla sivulla)

Kevät on saapunut — ainakin kalenterin mukaan — ja joillakin alueilla Canadassa aivan todellisuudessakin. 18 vuoden ikäinen New Westminsteristä B. C. kotoisin oleva Joan Beaton tervehtii kevään saapumista hyväillessään ystäväänsä, oravaa. Joan toivoo jotta hänen uusi leikkitoverinsa voisi viipyä pitempäänkin hänen kotieläimenään. — TNS-kuva.

KODIN PIIRISTÄ

TOIMITTANUT EEVA

Luumut pitävät vatsan kunnossa

Luumut ovat tunnetusti ruoansulatuselimistön toimintaan terveellisellä tavalla vaikuttavia hedelmiä. Niiden käyttömahdollisuudet ovat mitä monipuolisimmat, kuten esimerkiksi seuraavista kolmesta valmistusohjeesta käy selville.

AAMUPALA

Lioitetaan 1—2 pussillista luumuja. Luumut pannaan kattilaan tai kannelliseen astiaan. Niitten päälle asetetaan tiiviisti paikoilleen ja luumujen annetaan liota, kunnes ne ovat aivan pehmeitä. Kivet poistetaan ja luumut hienonnetaan soseeksi. Sose maustetaan sitruunamehulla tai hienoksi raastetulla sitruunakuorella. Sosetta tarjotaan marmeladin tapaan esimerkiksi grahamleivän päällä. Herkullista teen kanssa.

JUUSTO LISÄÄ MAKUA

Vihreä riisikasseroli on helposti valmistettava ja halpa ruoka ja samalla kauniin värinen, maukas ja ravitseva. Juusto antaa sille lisämakua.

Puoli kupillista pakettiriisiä (etukäteen keitettyä)
Puoli kupillista suolaista vettä.
1 muna vispattuna
Kolmannesosa kupillista salaattiöljyä
1 kupillinen homogenized maitoa
1 tai tai 2 pakettia (1/5 unssin) pikasipulia tai
Neljäsosa tai puolikupillista tuoretta pienennettyä sipulia
Puoli kupillista pienennettyä persiljaa.
Puoli kupillista peinennettyä vihreätä pippuria
1 tls. suolaa
Puolitoista kupillista raastettuja Parmesan tai Roomana-juustoa
Puoli kupillista voilla rasvottuja leivänmurenia.

Keittäkää paketissa olevan ohjeen mukaan. Rasvokaa hiukan voilla yhden quartin kasseroliastia. Yhdistäkää riisi, muna, öljy ja maito suuressa sekoitusastiassa. Lisätkää sipuli, persilja, vihreä pippuri, suola ja yksi kupillinen juustoa riisisekoitukseen. Kaatakaa kasseroliastiaan. Sekoittakaa jälellä oleva juusto leivänmurenien kanssa. Riputelkaa kasserolin päälle. Paistakaa 300 asteen lämmössä uunissa 35 tai 40 minuuttia.

OIKEA VALAISTUS PEILIN LUONA

Monet ovat varmaan havainneet, miten ikävää on, kun suorittaa mamake-upin esimerkiksi kylpyhuoneessa ehkä hyvinkin hämärässä sähkövalossa taikka sitten eteisessä — siis kummassakin tapauksessa paikassa, jonne tavallisesti päivänvalolla ei ole asiaa. Kun sitten vilkaisee ulkona itseään peilistä, ei ehostus aina miellytä tekijäänsä. Syynä on huono valaistus, joka on pettänyt silmänne.

Sähkövalo lankeaa useimmiten peiliin eikä kasvoille, niinkuin pitäisi. Vaikka katossa olisi lamppu, joka antaa kasvoille tarpeellisen valon häiritsemättä, on valaistus kasvojen toisella puolella aina huonompi. Oikean valaistuksen antavat peilin kummallakin puolella sijoitetut lamput. Ne voivat olla seinälamppuja tai kaksi pientä pöytälamppua sopivalle korkeudelle sijoitettuna. Viimeksi mainitussa tapauksessa on pidettävä huolta siitä, etteivät lamput näy peilistä, jotta ne eivät antaisi häiritsevää valovaikutusta.

KANAA HANHEN TAPAAN

Noin kahden ja puolen paunan painoinen kana tai kukko laitetaan kypsyttämiskuntoon. Se hierotaan sisäpuolelta suolalla ja valkopippurilla ja täytetään omenaviipaleilla. Kana sidotaan ja ruskistetaan voissa. Päälle sirotellaan vielä vähän suolaa ja pippuria, lisätään hiukan kuumaa vettä tai lihalientä ja annetaan paistin kypsyä mureaksi kannen alla miedossa uunilämmössä. Tarjoillaan ananasviipaleiden ja lioitettujen luumujen kanssa. Lisänä riisiä.

SAUNALENKKIA JA LUUMUJA

Saunalenkistä poistetaan kuori ja makkaraan leikataan poikittaisia viiltoja. Uurteisiin painellaan lioitettuja luumuja, joista kivet on poistettu. Lenkki asetetaan paistinpannuun tai tulenkestävään vuokkaan.

Päälle muutamia voinokareita ja makkara 200—225 asteiseen uuniin. Makkaran annetaan olla uunissa, kunnes se on paistunut kauniin ruskeaksi. Lenkkiä vallellaan paistettaessa muodostuvalla liemellä silloin tällöin. Tarjotaan sinapin ja hyvän perunasoseen kera.

MAUKKAITA PALOJA

Jos kalaruoasta jää tähteitä, saa niistä helposti maittavan lounasruoan tai herkullisia iltapaloja. Valmistamme ensinnäkin paksun lipeäkalakastikkeen vehnäjauhoista, voista ja maidosta. Kastikkeeseen sekoitamme haarukalla pienentämämme kalanpalat ja mausteeksi lisäämme joukkoon pienen purkillisen katkaravunpyrstöjä. Näin saaduista taikinasta muovaamme pienniä pötköjä munalla, pöyritämme korppujaukoissa ja paistamme kullankeltaisiksi öljyssä.

TOMAATTIMAKKARAT

Makkara (nakkeja tai muuta makkaraa) pienennetään paloiksi ja paistetaan runsaasamargariinnissa tai ruoka-öljyssä.

3—6 tomaattia leikataan paksuiksi viipaleiksi ja ladotaan kauniisti ruskistuneiden makkarapalasien päälle. Pannu peitetään tiiviillä kannella ja ruoan annetaan kypsyä pienellä tulella 5—10 minuuttia eli siksi, kunnes tomaatit ovat pehmeät. Ruoka tarjotaan sellaisenaan tai esimerkiksi valko- tai sienikastikkeen kera.

ENTÄS POTILAS?

Vanha mummo tuotiin poliklinikalle, yhtä vanha mummo saattajana. Sosiaalihoitaja kyseli potilaan henkilötietoja ja saattaja vastasi. Tarpeelliset tiedot saatuaan sosiaalihoitaja kiitti, jolloin saattaja lausui:

— Ka nää on miun tietoin, miten lie potilaan henkilötiiot!

PÄIVÄN PAKINA

Heikkoja ovat liberaalienkin "eväät"

Saatuaan puoluepomolleen, mr. Lester Pearsonille lievästikin sanoen viileähkön vastaanoton kokousväeltä eri puolilla Canadaa ja erikoisesti Quebecin maakunnassa, liberaalipuolueen korkeimman tahon strategistit järjestivät Londoniin (Ont.) erikoisen ristiretken, josta näyttää riittävän iloa ja innoitusta moniksi päiviksi.

Tosiasia tietenkin oli, että mr. Pearson ja hänen "järkitrustinsa" oli kovassa rohkaisun ja innoituksen tarpeessa.

Samalla kun toisilla puoluejohtajilla oli paljon suurempia ja tulisempia kokouksia, liberaalipuolueen johtajan kuivia luentoja jenkkien ydinaseiden tarpeellisuudesta on saatu kuulemaan suhteellisen pieniä liberaalien uskoon ennestään käännytettyjä piirejä, ja nekään eivät vaivautuneet suosionosoituksia antamaan muuta kuin nimeksi.

Tässä vaiheessa, niin kertovat sen omat lehtipojat, liberaalipuolueen strategistit suunnittelivat "uhkapeliä", tosin merkatuilla korteilla, vanhan torypuolueen linnakkeessa Londonissa.

Ja tämä uhkapeli 'onnistui niin suurenmoisesti", että sinne saatiin mr. Pearsonia kuulemaan kuutisentuhatta henkilöä.

Tämän "suurmenestyksen" ansiosta, niin kertovat liberaalien mainospojat edelleen, mr. Pearson ei enää luotakaan lisäpaikkojen voittoon Quebecissa, vaan Londonin piirissä. Siltä alueelta oli torypuolueella peräti 23 edustajapaikkaa — ja tämän Londonin kokouksen perusteella on nyt kuulema toivoa, että huomattava osa niistä paikoista saadaan käännytetyksi atomikuoleman uskoon, eli ydinaseiden vastaanottamisen kannalle.

No, mikäli tämä usko auttaa liberaaleja taivasten valtakuntaan, se on tietenkin heidän onnensa.

Mutta liberaalien usko voitonmahdollisuuksiin taitaa sittenkin olla heikommilla oksilla mitä on yleisesti luultukaan.

Londonin Arenalla viikko sitten torstaina mr. Pearsonin poliittisten osakkeiden nostamistarkoituksessa pidetty kokous oli kuulema valmisteltu ja järjestetty yhtä huolellisesti ja perusteellisesti kuin mikä tahansa sotaretki.

Asiantuntijapiireissä on arvioitu, että toinen puoli Arenalle mr. Pearsonia hurraamaan tuotetuista ihmisistä oli värvätty ja kuljetettu kymmenien mailien päästä muista kaupungeista ja kylistä. Kokousväkeä tuli kaukaa Londonin rajojen ulkopuolelta vuokratuilla linja-autoilla, junalla, autoilla jne.

"Se oli mainio osoitus siitä", sanoo liberaalipuoluetta tukevan Globe and Mailin kirjeenvaihtaja Ralph Hyman tästä tilaisuudesta ja jatkaa, "mitä perusteellisen suunnittelun avulla saadaan toimeksi ja tämä kokous antoi puolueelle tarvittavaa rohkaisua Middlesex Countyssa. Mutta se ei anna mitään vihjettä siitä, miten sen alueen valitsijat äänestävät."

Tosiasiassa erään kokoukseen osallistuneen, ilmeisesti "käännyttämättä" jääneen henkilön sanotaan kysyneen 'Monellako Arenan kokoukseen osallistuneella on äänioikeus täällä".

Tämä palauttaa mieleemme sen "totuuden vartijat" kikan, mihin liberaalipuolue turvautui omaksi häpeäkseen ja mistä se joutui pian perääntymään häntä koipien välissä kuin piesty koira.

Tarkoitus oli amerikkalaismielisen "totuuden vartijat" kikan avulla saada pääministeri iDefenbaker sellaiseen valoon, että hän on ainakin suurempi valehtelija kuin mr. Pearson, ja siksi on tarkasti valvottava hänen valheitaan ja oikaistava ne "touuden vartijat" koplakunnan toimesta heti pääministerin puheen jälkeen.

Kuten sanottu, tämä kikka saattoi itse liberaalit äärettömän huonoon valoon ja niin oli siitä luovuttava.

Samaan luokkaan kuuluu tavallaan myös Londonin "suurkokouskikka".

Kuten sanottu, liberaalien johtajaa, mr. Pearsonia oli kivestänyt pitkin matkaa vaalikampanjassaan.

Hän odotti saavansa suurta kansansuosiota suurpääoman varoilla harjoitettavan kovapaineisen mainoskampanjan ansiosta.

Mutta sen sijaan, että ostaisivat sian säkissä, valitsijat ovat antaneet mr. Pearsonin ymmärtää, että hänen kantansa ei tyydytä suurta kansanosaa ydinasekysymyksessä. Toisaalta mr. Pearson haluaa keskustella yhtä paljon jenkkien ydinaseiden kannattamisesta kuin hirtetyn miehen vaimo haluaa keskustella hirttonuorasta. Siksi mr. Pearson ja hänen strategistinsa hakevat keskustelun aiheeksi epätoivon vimmalla "korvikkeita", kuten "totuuden vartijat"-kikkoja ja sellaisia "suurkokouksia", joihin haalitaan kymmenien mailien etäisyydestä kaikki liberaalien kannattajat ja lisäksi vielä ne, joilla ei satu olemaan muutakaan hommaa, ja ovat valmiina huvittelemaan liberaalien kustannuksella.

Toivottavasti liberaalit saavat nähdä, että vaaleissa tarvitaan muutakin kuin halpoja kikkoja, ulkomaalaisia ystäviä ja suurpääoman aulista apua. Joka tapauksessa on syytä panna merkille, että ydinaseiden puolesta hikoilevan mr. Pearsonin vaalikampanja ei sittenkään taida edistyä aivan suunnitelmien mukaan. — Känsäkoura.

Kaspianmeren pintaa kohotetaan

Moskova. — Kolmenkymmenen viimeksi kuluneen vuoden aikana Kaspian meren pinta on alentunut 2,5 metriä. Kara Bozag Golin lahtea, jossa on laskettu olevan seitsemän miljardia tonnia sulfaattia, uhkaa eristyminen merestä ja kuivuminen. Neuvostoliittolaiset tiedemiehet työskentelevätkin kiireellisesti Kaspian meren pinnan kohottamista koskevan suunnitelman parissa. Professori Apollov ehdottaa rakennettavaksi 400 kilometrin pituisen maavallin, joka erottaisi meren keskiosan pohjoisosasta. Insinööri Dmitrijev puolestaan ehdotti pohjoisten jokien ylimääräisten vesimassojen siirtämistä Volgaan, josta myöhemmin vesi siirtyisi sitten Kaspian mereen. Azerbaidzhanilainen professori Kasuma Gjulja on laatinut laskelman, jonka mukaan Kaspian meri tulee huomattavasti täyttymään, jos pohjoisten Petshoran ja Vytshegdan jokien vesimassat suunnataan mereen. Tällöin Kaspian meren vesimäärä lisääntyisi melkoisesti lähimpien vuosikymmenien kuluessa.

Tilatkaa Vapaus!

ROMAANEJA

"Punainen sulka" ja "Taskukirja" asussaan
Erikoisen halpahintaisia.

Ferdinand Sauerbruch:
Elämäni kirurgina
Mainehikas muistelmateos — jännittäviä leikkauksia, huumoria.
420 sivua Hinta nid. $1.25

Nordhoff-Hall:
Kapina laivassa
Kertomus valtamerestä, merenkyntäjistä ja heidän kapinastaan.
420 sivua Hinta nid. $1.25

Theodor Plievier:
Stalingrad
300,000 saksalaisen sotilaan tuho.
424 sivua Hinta nid. $1.25

Aleksis Kivi:
Seitsemän veljestä
Kansalliskirjallisuutemme kuolematon teos.
333 sivua Hinta nid. $1.25

D. H. Lawrence:
Poikia ja rakastajia
453 sivua Hinta nid. $1.25
Maailmankuulu kuvaus rakkaudesta, — rohkea, tosi.

Richard Gordon:
Kapteenin pöytä
246 sivua Hinta nid. $1.25
Hävyttömän hauska kirja.

Lemmikki Talas:
Vaellamme Wienissä
145 sivua Hinta nid. $1.85
Wien, "Tonava kauniinen" kaupunki, on suurten säveltäjämestarien ja kuolemattomien valssien kaupunki. Se on hengen suurmiesten kaupunki, jonka vaikutus on säteillyt koko maailmaan.

Henryk Sienkiewicz:
Ristiritarit
846 sivua Hinta nid. $1.75
Ajankuvauksena "Ristiritarit" on kuin suuri, mahtava taulu. Valloittavana historiallisena kertomuksena — suorastaan jännitysromaanina — siinä ei ole toivomisen varaa.

Erich Gimpel:
Ammattivakoilija
206 sivua Hinta nid. $1.25
Saksalaisen mestarivakoilijan mielikuvitukselliset seikkailut sodan äänettömällä rintamalla. Kiinnijoutuminen, kuolemantuomio, vankeus hirsipuun varjossa, armahdus, harmaat hiukset ja varma vakaumus: "Vihaan sotaa. Vihaan vakoilijan ammattia ikuisesti".

Hans Dominik:
Kultakaivos
John Workman seikkailee Chilessä.
150 sivua Hinta nid. 95c

Hulbert Footner:
Turkiskuninkaan perintö
Nuoren Loselsin taistelu roistoja vastaan erämaan yksinäisellä kauppa-asemalla.
167 sivua Hinta nid. 95c

Edward S. Ellis:
Nopsajalka
Uudisasukasjoukon ja wyandotti-intiaanien hurja kamppailu.
155 sivua Hinta nid. 95c

Conan Doyle:
Baskervillen koira
Maailman maineikkaimpia salapoliisiromaaneja.
159 sivua Hinta nid. 95c

H. W. Morrow:
Uudisasukkaan poika
Seikkailu sisaruksen seikkailu villissä lännessä.
142 sivua Hinta nid. 95c

Mayne Reid:
Kullankaivajia ja intiaaneja
Seikkailuromaani Meksikosta.
155 sivua Hinta nid. 95c

J. O. Curwood:
Aarteen etsijät
127 sivua Hinta nid. 95c

Tilatkaa osoitteella:
VAPAUS PUBLISHING COMPANY LIMITED
BOX 69, SUDBURY, ONTARIO

PORT ARTHURIN JA SEUDUN KUULUMISIA

Fort William. — Rauhan säilyttäminen on ainoa puolustus ydinasetuhon välttämiseksi. Ydinaseet muodostuvat sodan sytyttäjiksi. Canadaan hyökkääjä voi olla vain Yhdysvallat, joka vaatii ydinaseiden ja kärkien varaamista tänne . . . Meidän on sanottava päättävästi: EI YDINASEITA CANADAAN", julisti NDP:n ehdokas Ted Freeman puhuessaan West Fort Community Centre-haalissa viime maanantaina. Hän myös totesi, että yksi keino työttömyyden lieventämiseksi on pitää työmaat täällä. Ehdokas Freeman selitti, että jokaisen kerran kun laivalasti rautamalmia viedään pois Järvienpäästä, menee sen mukana tuhansia työmaita. Jokainen kerta kun raakaa paperimassaa lähetetään Yhdysvaltoihin, menee yhä enemmän työmaita tavarajunaan.

Jos rautamalmi kehitettäisiin täällä, tuhansille työläisille voitaisiin saada työmaita. Jos paperikuppeja, pahvilaatikoita, paperipusseja ja kirjoitustarpeita valmistettaisiin täällä, enemmän työmaita jäisi tänne. Siten voisimme lastata valmiita tuotteita laivoihin ja tavaravaunuihin, sen sijaan kun nyt ostamme niitä tuontitavarana Yhdysvalloista. Meidän on säilytettävä rauha, jotta pääsemme kehittämään luonnonrikkauksiamme itsenäisesti omassa maassamme ilman Yhdysvaltain sekaantumista, julisti hän.

50 mailin kävelykilpailuissa lauantaina tk. 16 p. suoriutui voittajaksi Fort Williamin korkeakoulun oppilas Bruce Piercy. Palkintona oli rahassa $250.00. Toiselle tilalle tuli Ed. Srugal ja kolmanneksi P. Boyko.

Kävelyn alkaessa klo 6.30 aamulla oli lähdössä hiukan vaille kolmesataa osanottajaa, mutta loppuun saakka kävelivät 36 kilpailijaa. Piercy saapui perille 4.13 iltapäivällä, Strugal neljä minuuttia myöhemmin ja Boyko kuusi minuuttia hänen jälkeensä. Naisista ainoastaan 14-vuotias Margaret Halushka käveli maaliin saakka, saapuen kello 6 illalla. — ATH.

Tshekkoslovakiassa ei ole thalidomid-lapsia

Praha. — Tshekkoslovakia on säästynyt thalidomid-tapauksilta, jotka ovat aiheuttaneet epämuodostuneiden lasten syntymiä useissa lännen maissa. Syynä on lääkeaineiden tarkka kontrollijärjestelmä, joka Tshekkoslovakiassa lienee maailman tehokkaimpia. Tämä käy ilmi keskustelusta asiasta tri Jan Burianekin, Tshekkoslovakian lääkeaineiden tarkkailulaitoksen johtajan kanssa.

— Me saimme, kertoo hän, vuonna 1959 tarjouksen ulkomaisesta Softenon-nimisestä valmisteesta, joka on eräs thalidomidin 53:sta synonyymistä. Annoimme kuitenkin kielteisen lausunnon sen tuomisesta maahan, koska katsoimme, että teknillinen kontrolliaineisto, ts. valmisteen kokoonpano ja jälkikontrolli, oli puutteellinen. Vuosi tämän jälkeen esitti amerikkalainen tri Kelsey samantapaisin perustein thalidomidin tuontikieltoa USAssa. Pian tämän jälkeen saatiin ensimmäiset surulliset uutiset.

— Tapaukseen vaikutti myös hyvä onni?

— Siinä mielessä kyllä, että oli kysymys mahdollisista perusteista ja että paperit eivät olleet kunnossa. Mutta meillä ovat aina tiukat ohjeet. Tshekkoslovakiaan ei voida tuoda lääkeaineita, joita emme ole kontrolloineet. Sama koskee myös kotimaisia valmisteita.

EI "LÄÄKESKANDAALEJA"

Ei vain thalidomid-valmisteella ole ollut vaarallisia sivuvaikutuksia. Viime aikoina on ollut myös muita "lääkeskandaaleja", vaikka niiden seuraukset eivät ole olleetkaan yhtä katastrofaalisia kuin thalidomidin. Niitä ei kuitenkaan ole tapahtunut Tshekkoslovakiassa, jossa lääketeollisuus on valtion omistuksessa. Mitkään voitto- tai muut näkökohdat eivät ole estämässä valvontaa. Myös tuonti on valtion hallussa.

LÄÄKE SYNTYY JA "SEULOTAAN"

Uuden lääkkeen kehittäminen tapahtuu Tshekkoslovakiassa tieteellisissä tutkimuslaitoksissa, jotka ovat yhteistoiminnassa muiden tieteenhaarojen kanssa. Ennen kuin uuden lääkkeen teolliseen tuotantoon ryhdytään on laadittava ns. liiteasiakirjat. Ne muodostuvat kolmesta osasta: farmakologinen (todistelu, annostus), kontrolliasiakirjat (kokoonpano ja kontrollimetodit) sekä todistukset siitä, että lääkettä on kokeiltu tietyssä tätä tarkoitusta varten määrätyssä sairaalassa mikä osoittaa, että kysymys on uudesta valmisteesta.

Nämä asiakirjat alistetaan valtion lääkeaineiden tarkkailulaitokselle. Me tutkimme ne, vertaamme niitä alan kansainväliseen kirjallisuuteen ja -tuotantoon. Vaikka lääkevalmisteselitelmissä on kuvattu, että vaikutukset, kokoonpano ym. ovat alle asetetun tason tai valmiste on samantapainen kuin jokin jo tarjolla oleva lääkevalmiste, jolloin on kysymys turhasta kaksinkertaisuudesta, emme suosittele lääkkeen valmistukseen ryhtymistä.

Lausuntomme lähetetään terveydenhoitoministeriön erikoiselle asiantuntijalautakunnalle, johon kuuluu farmakologeja, lääkäreitä ym. alaan perehtyneitä henkilöitä. Tämä lautakunta tekee lopullisen päätöksen lääkkeen valmistamisesta.

ENEMMÄN AIKAA — VAHEMMÄN LAATUJA

Lääkeaineiden tarkkailulaitoksessa suoritetaan vuosittain noin 10,000 koetta eikä tämä valvonta toistaiseksi ole pettänyt. Tämä ei johdu yliluonnollisista seikoista vaan pitkäaikaisesta harjaantumisesta ja vuosien mittaan kehittyneestä järjestelmästä, jonka puitteissa tehdään niin monia kokeita kuin pidetään välttämättömänä. Esimerkiksi antibioottien ryhmään kuuluvat valmisteet läpikäyvät kaikkiaan neljä erilaista kontrollikoetta: kemiallisen, kaksi mikrobiologista ja yhden biologisen. Kontrollin tehokkuuteen vaikuttaa lisäksi se, että tshekkiläisessä lääkeaineiden tarkkailulaitoksessa ei kiire häiritse. Tshekkoslovakiassa tuotetaan vain 800—1000 lääkevalmistetta ja muualta tuodaan 200—300. Valmistemäärä on pieni verrattuna useimpien muiden maiden lukuihin. Esimerkiksi Belgiassa on markkinoilla n. 15,000 erilaista lääkevalmistetta ja joissakin maissa päästään jopa 30,000 valmisteen määrään saakka. Näin suurten lääkevalmistemäärien valvonta tuottaa tietenkin vaikeuksia.

TURHAT RINNAKKAISVALMISTEET

— Mutta eikö tässä tilanteessa ole mahdollista, että tarjolla olevien lääkeaineiden joukossa on "aukkoja" ja että lääkevalmisteita siis on liian vähän?

— Siellä missä lääkevalmisteiden lukumäärä on suuri, on suuri joukko rinnakkaislääkkeitä, ts. lääkkeitä, joiden vaikutus on aivan sama tai melkein sama. Tuotteet vaan ovat eri tehtaiden ja tehtailijoiden liikkeellelaskemia tai vieläpä saman tehtaan erinimisiä tuotteita, vastaa tri Burianek. Tshekkoslovakiassa on jopa 30,000 lääkevalmistetta "tuplaten", mm. 10—15 päänsärkylääkettä. Missä oma valmistus ei riitä, peitetään tarve tuonnilla.

Vaikka lääkeaineiden tuonti on valtiojohtoista, on joku lääkäri tai vastaava henkilö ehdottaa jonkin lääkevalmisteen tuontia. Ehdotus joutuu tuontivaliokunnan tutkittavaksi, ja lääkevalmiste, jos sen tuonti hyväksytään, alistetaan kontrolliin kuten tapahtui mm. thalidomidin suhteen. Esimerkkeinä tällaisesta tuonnista tri Burianek mainitsee antibioottien tuonnin Italiasta, insuliinin ja hormoonivalmisteiden tuonnin Tanskasta.

"VANHOJEN" LÄÄKKEIDEN PANNAJULISTUKSET

Paitsi tätä etukäteistarkastusta suoritetaan pistokokeita jo tunnettujen ja hyväksyttyjen lääkevalmisteiden kohdalla sen toteamiseksi, että lääke-erät ovat ko. valmisteen normien mukaisia. Tällainen tarkastus suoritetaan jokaisen maahan tulleen lääke-erän kohdalla. Jokaisella tshekkiläisellä lääkevalmisteella on oma sarjanumeronsa, joka ilmoittaa mistä valmistussarjasta on kysymys. Jos havaitsemme virheen, poistetaan koko valmistussarja. Apteekeille, lääkäreille, sairaaloille jne. lähetettävissä bulletiineissa tehdään tiettäväksi poistomääräykset. Niissä ilmoitetaan myös niistä lääkevalmisteista, jotka on poistettava "liian vanhoina". Tarkkailulaitos suorittaa aika ajoin lääkkeiden "toleranssikokeita", joiden perusteella pieniäkin poikkeamia osoittavat valmisteet julistetaan pannaan.

Tri Burianek kertoo, että asianomaisissa piireissä keskustellaan siitä, eikö lääketuotteille olisi asetettava yleinen "ikäraja". Sellaiseksi on ehdotettu viittä vuotta. Tietyillä valmisteilla ikä luonnollisesti on lyhyempi. On keskusteltu myös siitä, mitä tämän iän ylittäneille lääkevalmisteille on tehtävä: kokeiltava uudelleen ja annettava ajanpidennystä vai olisiko ne yksinkertaisesti vain poistettava käytöstä. Viimemainittu vaihtoehto on varmin.

PALJON LÄÄKKEITÄ, MUTTA RESEPTILLÄ

— Mutta ratkaisevaa haluttaessa estää "lääkeskandaaleja" ja lääkkeiden väärinkäyttöä on kuitenkin maassa harjoitettu lääkepolitiikka, tri Burianek sanoo. Tshekkoslovakiassa käytetään lääkevalmisteita asukasta kohden melko paljon, enemmän kuin useimmissa maissa, sillä lääkeaineet ovat ilmaisia. Toisaalta miltei kaikki lääkkeet ovat reseptillä ja siksi on voitu valvoa keskushermostoon vaikuttavien lääkkeiden käyttöä, joka on osoittautunut näiden epämuodostumatapausten yhteydessä niin kohtalokkaaksi.

Tri Burianek, joka tuntee useimpien Euroopan maiden lääkevalvontamenetelmät, sanoo, että tshekkiläisessä järjestelmässä on omia piirteitä, joita ei ole muiden maiden vastaavissa järjestelmissä. Suurimmaksi osaksi menettelytavat ovat samanlaisia. Pääasia on, tri Burianek sanoo, että järjestelmä on tehokas

— Kjeld Österling.

Klassillinen musiikki populäärisemmaksi

Sarnia. — "Vaikka opiskelijat eivät näytä paljoa tietävän klassillisesta musiikista", sanoo Western-yliopiston toisen luokan opiskelija Carol Sorjonen, "mielenkiinto on kuitenkin lisääntymässä sitä kohtaan yliopistossa".

"Sunday Nine O'Clock" opiskelijakomitea järjestää mainitussa yliopistossa esiintymistilaisuuksia maailman eräille parhaille taiteilijoille. Carol Sorjonen on komitean yhtenä jäsenenä, jonka tehtävänä on varata oppilasmaksuista kertyvät tuhannet dollarit klassillisten konserttien järjestämiseksi yliopistossa. Seuraavassa on joitakin esimerkkejä siitä minkälaista ohjelmistoa Sunday Nine O'Clock komitea järjestää ylioppilaille:

V. 1961 lauloi baritoni William Warfield ja pianonsoittajat Julius Katchen ja Witold Malcuzynski soittivat. Viimeksimainittuja oli kuulemassa salintäyteinen yleisömäärä siitäkin huolimatta että yliopiston voimistelusali ei ole paras mahdollinen konserttisali. Tänä vuonna lauloi sopraano Heidi Krall ja baritoni Norman Farrow, myös salintäyteiselle oppilaskuulijakunnalle. Vuoden 1963 suunnitelmiin kuuluu Metropolitan oopperatähden Maureen Foresterin ja Don Shirleyn trion esiintyminen.

Klassillinen musiikkiharrastus tulee lisääntymään ja voimistumaan tulevien vuosien aikana vaikka jotkut oppilaat harrastaisivat mieluimmin jazzikonsertteja. Yliopistoon tulee miljoonia dollareita maksaneiden laajennustöiden vuoksi myös paremmat mahdollisuudet konserttien järjestämiselle.

Kansainvälinen voima keskus Prahassa

Vuonna 1965 Prahassa pannaan käyntiin kansainvälinen voimakeskus josta ohjataan keskinäisen talousavun seitsemän jäsenmaan keskinäiset sähkövoimatoimitukset, nimittäin Bulgarian, Unkarin, Itä-Saksan, Puolan, Romanian, Neuvostoliiton ja Tshekkoslovakian. Näiden maiden keskinäistä voimaverkostoa laajennetaan ja parannetaan yhtenään. Tämän kansainvälisen voimakeskuksen valmistuminen Prahassa merkitsee uutta vaihetta näiden maiden keskinäisissä yhteistyössä. Siitä hyötyvät kaikki asianosaiset.

Tri Endicott puhuu y-asekysymyksestä

Toronto. — Tri James Endicott puhuu aiheesta "Ei ydinaseita Canadaan", tiistaina, maaliskuun 26 päivänä, kello 8.15 illalla alkavassa kokouksessa North Toronto Memorial Gardensissa, 180 Eglington, West.

Tilaisuuden on järjestänyt Toronton rauhanyhdistys.

RAUHANTYÖN MENOJA

Työskentely rauhanasian hyväksi aiheuttaa myös jatkuvasti menoja. Toronton rauhanyhdistys tiedoittaa, että se on juolusta lähtien esim ostanut kirjallisuutta $300 arvosta ja käyttänyt postitukseen $275. Kaikki tällaiset menot korvataan niistä lahjoituksista, mitä rauhanliike saa kannattajiltaan. Ken haluaa Toronton rauhanyhdityksen toimintaa tukea, hän voi lähettää lahjoituksensa osoitteella: Toronto Association for Peace, Box 218, Station Q, Toronto 7, Ont.

VENÄJÄ 30 MAASSA KOULUAINEENA

Venäjänkieli on opetusaineena kaikissa sosialististen maiden korkeakouluissa ja opistoissa sekä 30 kapitalistisessa, Aasian, Afrikan ja latinalaisen Amerikan maassa, kerrottiin Neuvostoliiton ulkomaisia kulttuurisuhteita hoitavassa komiteassa.

Ranskassa venäjänkieltä opiskellaan yli sadassa oppilaitoksessa, Englannissa yli 300, muun muassa maan 13 yliopistossa. Englannin hallitus pitää tärkeänä venäjänkielen opetusohjelman laajentamista.

Viime kesänä useat englantilaiset lehdet ja eri kansalaisjärjestöjen edustajat totesivat, että varojen puute asettaa tämän ohjelman täyttämisen kyseenalaiseksi. Englannin hallituksen perustama erikoiskomitea ehdotti, että venäjänkielen opetus kouluissa saatettaisiin samalle tasolle kuin saksankielen opetus.

Useissa maissa yksityiset toiminimet, eri järjestöt ja valtion laitokset ovat perustaneet venäjänkielen kouluja ja kursseja. Mm. useissa maissa ystävyysseurat johtavat venäjänkielen opetusta. Italiassa ystävyysseura on järjestänyt useita venäjänkielen kursseja ja esittänyt, että venäjänkielen opettaminen olisi saatava myös radio-ohjelmaan.

Lehtiuutisten mukaan Japanissa opiskelee kaksi miljoonaa henkilöä venäjänkieltä. Tokion vieraiden kielten korkeakoulun hyväksyttävistä opiskelijoista 4—5 prosenttia haluaa ottaa venäjänkielen pääaineekseen.

Monet opiskelevat venäjänkieltä yksin. Neuvostoliiton radio lähettää säännöllisesti 20 eri maahan ohjelmaa, johon kuuluu myös venäjänkielen opetus.

NLn opetusministeriö on julkaissut erityisiä ulkomaalaisille tarkoitettuja oppikirjoja. Samoin ulkomailta saapuu venäjänkielen opettajia Neuvostoliitossa järjestettäviin seminaareihin.

Emme malta olla varustamatta tätä uutista loppuhuomautuksella senkin uhalla, että vakava kysymys siten muuttuu koomilliseksi:

Suomea ei ole mainittu ylläolevassa uutisessa. Suomen uskomaton takapajuisuus venäjän kielen opiskelussa on herättänyt huomiota koko Länsi-Euroopassa, jopa Yhdysvalloissakin, koska mainituissa maissa ei voida ymmärtää, miksi suomalaiset NLn naapurit ja kauppakumppanit eivät osaa venäjää. Eräiden suomalaisten piirien ajattelua selventää Aamulehden pääkirjoitus 11. 2., "Eräs unohdettu asia", jossa valitetaan kansamme huonoa kielitaitoa ja sanotaan:

"Ilman muuta on selvää, että meidän on pakko etsiä tuotteilemme uusia markkinoita. Meidän on myös koulutettava lisää voimia, mutta tällöin on kielitaito alkuedellytyksenä. Ulkomaankauppamme jatkuvan kasvun takia meidän on kiinnitettävä huomiomme entistä suuremmassa määrin myös espanjaa ja portugaliaa puhuvien maiden laajoihin markkinoihin ja järjestettävä mahdollisuus näiden kielten opiskeluun, jotta emme tämän puutteen takia jää jälkeen kilpailijoistamme."

KANSAN UUTISET.

Ydinaseet pääkysymyksenä liittovaaleissa

Regina. — Canadan kommunistipuolueen kansallinen johtaja Leslie Morris sanoi täällä tällä viikolla ollessaan maatakäsittävällä puhujamatkalla, että koko maailma seuraa Canadan tapahtumia huhtikuun 8 päivänä, jolloin toimitetaan liittoparlamentin alahuoneen vaalit. Hän sanoi tämän johtuvan siitä syystä, että tämä tulee olemaan ensimmäinen kerta, jolloin minkään maan äänestäjillä on ollut tilaisuus lausua äänestyslipuillaan mielipiteensä ydinaseista.

"Sanomalehtiotsikoissa kautta maailman ilmoitetaan vaalien jälkeisenä päivänä josko Canada on suostunut vastaanottamaan yhdysvaltalaisia aseita", sanoi Morris.

Mr. Morris, joka on itse asettunut ehdokkaaksi Toronto-Trinityn vaalipiirissä, sanoi: "Suurin osa Canadan kansasta on syvästi huolestunut ydinasekysymyksen johdosta . . . Tämä tulee olemaan keskeisin kysymys vaalikampanjassa."

Ammusvarasto joen pohjalla

Moskova. — Gauja-joen yli kulkevan sillan purkaustöiden yhteydessä Latviassa työläiset löysivät suuren tykinammusvaraston, jonka Hitlerin armeijan joukot olivat sodan aikana upottaneet jokeen. Työt, jotka suoritettiin aivan kaupungin liepeillä, oli heti lopetettava. Ammusvaraston luo saapui Itämeren laivastosta ryhmä sukeltajia aliupseeri Viktor Tarasovin johdolla. Hänen johtamansa matruusit olivat äskettäin tehneet vaarattomiksi yli 3,000 miinaa Liettuan järvissä, jotka saksalaiset olivat miinoittaneet ennen perääntymistään maasta.

Gauja-joella tapahtuvat raivaustyöt olivat hyvin vaarallisia, sillä lähistöllä sijaitsee asuintaloja, teollisuuslaitoksia ja parantoloita. Joen pohja on lisäksi upottava. Itämeren laivaston sukeltajat työskentelivät useita päiviä, kunnes kaikki 341 ammusta oli tehty vaarattomiksi. Nyt lähiseudun asukkaat voivat olla rauhassa, sillä ammusvarasto on täysin poistettu.

Walesin prinssi ja natsisuhteet

(Jatkoa edelliseltä sivulta)

Kysyin sen jälkeen prinssiltä suoraan, oliko yleisen asepalveluksen käytäntöönotto Saksassa herättänyt hänessä epäilyksiä (Hitler suoritti toimenpiteen maaliskuun 16. pnä 1935). Prinssi kielsi tämän suoralta kädeltä ja lisäsi, että hän piti luonnollisena, että Saksa ei halunnut jäädä pysyvästi yksipuolisen aseistariisunnan toteuttajaksi ja että hän oli jo aikoja sitten nähnyt, että Saksa, ellei yleistä aseistariisuntaa toteutettaisi, jonakin päivänä itse päättäisi varustamisensa laajuudesta."

"JOKAISEN TYTÖN IHANNE"

George V:n kuoleman jälkeen tammikuussa 1936 Berliiniin lähettämässään selostuksessa von Hoesch selosti Walesin prinssin nauttimaa suurta kansansuosiota ('Prinssi oli ja on jokaisen tytön, ja jokaisen urheilijan ja jokaisen sotilaan ihanne, ja yleisesti jokaisen kansallisuudestaan tietoisen brittiläisen ihanne") ja jatkoi selittäen hänen poliittista suuntaustaan:

"Vaikka Edward VIII (= Walesin prinssi) on lujasti kiinni brittiläisissä parlamentarismin traditioissa hän kuitenkin osoittaa pitkälle ulottuvaa ymmärtämystä muiden maiden linjalle ja erikoisesti Saksan suuntaukselle.

Olette raporttieni perusteella tietoisia, että Edward-kuningas yleensä suhtautuu lämpimästi Saksaan. Olen tullut vakuuttuneeksi jatkuvien ja usein pitkien keskustelujen aikana, että nämä sympatiat ovat syvälle juurtuneita ja tarpeeksi voimakkaita pystyäkseen torjumaan ne jatkuvat vaikutukset, joiden kohteeksi ne usein joutuvat. Viime viikon torstaina (16. 1. 36) toisin sanoen päivää ennen kuin hänet kutsuttiin kuolevan isänsä luo, sain uuden todistuksen tästä sympatiasta, kun tapasin hänet Walesin prinssinä, joka hän silloin oli.

YLENMÄÄRÄISTÄ INNOSTUSTA

Tämä tapahtui siten, että prinssi ensiksi vakuutti minulle, että hänen vakaa aikomuksensa oli mennä ensi kesänä Berliinin olympialaisiin ja toiseksi hänen sitten pyytäessä minua kertomaan Saksan entisten sotilaiden valtuuskunnan jäsenille, jotka olivat tulossa Englantiin, että he varaisivat muutaman tunnin aikaa hänelle, koska hän halusi puhua jokaisen valtuuskunnan jäsenen kanssa erikseen ja lopulta sanomalla, että hän saattaisi tulla saksalaisten ja englantilaisten entisten sotilaiden kunniaksi järjestetyille päivällisille, joita järjestelin lähetystöön.

Kuningas Edwardin on luonnollisesti ensin oltava pidättyväinen, erikoisesti ulkopolitiikan kysymyksissä, jotka ovat niin kovin arkaluontoisia. Mutta minä olen vakuuttunut siitä, että hänen ystävällinen asenteensa Saksaa kohtaan saattaa aikanaan tietyssä määrässä vaikuttaa Englannin ulkopolitiikan hahmotteluun."

KULISSIEN TAKAA

Walesin prinssin Saksa-sympatioista on mainitussa asiakirjakokoelmassa vielä muitakin todistuksia. Eräs niistä sisältyy Saksan USAn suurlähettilään Hans Lutherin raporttiin, jossa kerrotaan Saksan uutistoimiston DNBn Länsi-Euroopan osaston päällikön Lunnin Walesin prinssin kanssa käymistä keskusteluista, joiden aikana prinssi oli arvostellut "Ranskan asennetta pakottaa Saksa polvilleen".

". . . hän selitti tuntevansa myötätuntoa Saksan vaikeaa asemaa kohtaan. Hän ei myöskään yhtynyt isänsä kantaan, jonka mukaan kuninkaan (siis Englannin kuninkaan) on sokeasti alistuttava hallituksen määräyksiin. Päinvastoin hän piti velvollisuutenaan puttua asiaan, jos hallitus suunnittelisi politiikkaa, joka hänen mielipiteittensä mukaan olisi Englannin etujen vastaista.

Dunn lisäsi, että luonnollisesti ei nykyinen kuningas voinut avoimesti tai välittömästi pitää kummastakaan kiinni, mutta yrittäisi saada vaikutuksensa tuntumaan kulissien takana. Sama lähde lisää, että Dunn lausui saaneensa tietoja, että Englannin hallitus oli puolestaan hyvin tyytymätön prinssin lausuntoihin Saksan entisten sotilaiden kutsumsen suhteen."

PAPERIRAHASTOON ON JO TULLUT $850.97

Vapauden ja Liekin lehtirahastoon — yli kaksituhatta dollaria maksavan vaunulastin rahoittamiseksi — saapui jälleen yli 30 lahjoitusta ja niiden ansiosta tuli miltei kokonainen tonni paperia eli yhteenlaskien $112.00. Suurkiitos lahjoittajaat!

Aikaisemmin julkaistut lahjoitukset huomioonottaen tämä tarkoittaa, että lehtiemme sanomalehtipaperirahastoon on jo saatu kaikkiaan $850.97, ja lisää lahjoituksia tulee jatkuvasti.

Vapauden ja Liekin sanomalehtipaperirahastoon saatiin nyt lahjoituksia seuraavasti:

Lempi ja Otto Tyyskä, Toronto, Ont.	$ 5.00
Wm. Niemi, Toronto, Ont.	5.00
Helen ja E. Tarvainen. Toronto, Ont.	5.00
Linda ja W. Jokela, Toronto, Ont.	5.00
H. ja H. Lämpsä, Toronto, Ont.	5.00
Otto Lyytikäinen, R.R. 1, Cobourg, Ont.	2.00
Hilda Kunelius, Radway, Alta	5.00
Mikko Kainu, South Porcupine, Ont.	5.00
Antti Kärkkäinen, South Porcupine, Ont.	2.00
Vapauden ystävä, South Porcupine, Ont.	2.00
Bostromit, Toronto, Ont.	5.00
Saga ja Eino Wm. Salo, Toronto, Ont.	5.00
Katri ja Martti Jalonen, Toronto, Ont.	3.00
Taimi ja A. Nummi, Toronto, Ont.	2.00
CSJ:n Timminsin osaston laatikkopäivälliset	25.00
Arvi Salo, Beaver Lake, Ont.	1.00
Aino ja Otto Korkola, Timmins, Ont.	3.00
E. Sivunen, Timmins, Ont.	1.00
Liisa ja Geo. Erickson, Timmins, Ont.	1.00
S. ja K. Heinämäki, Timmins, Ont.	1.00
E. ja A. Virkkala, Timmins, Ont.	1.00
O. Leinonen, Timmins, Ont.	1.00
Onni Salo, Hearst, Ont.	2.00
Martti Rasinperä, Hearst, Ont.	4.00
Vilho Saari, Sudbury, Ont.	1.00
Vilma ja Eino Lehtola, Sudbury, Ont.	3.00
Erkki Aalto, Sudbury, Ont.	1.00
K. Tulla, Sudbury, Ont.	1.00
Hilda Kauppila, Sudbury, Ont.	3.00
Ossi Punkari, Sudbury, Ont.	2.00
Hilda ja Tom Tuori, Sudbury, Ont.	5.00
	112.00
Aikaisemmin julkaistuja lahjoituksia	738.97
Yhteensä	$850.97

Meitä on täällä Canadassa 59,436

Suomalaisia oli vuonna 1961 Canadassa virallisen väenlaskun mukaan 59,436 joista 29,199 oli naisia ja 30,237 miehiä.

Suomalaiset jakaantuivat maakunnittain seuraavasti:

NEW FOUNDLAND		36
naisia 20	miehiä 16	
PRINCE EDWARD ISLAND		16
naisia 6	miehiä 10	
NOVA SCOTIA		254
naisia 96	miehiä 158	
NEW BRUNSWICK		165
naisia 72	miehiä 93	
QUEBEC		2,227
naisia 1,192	miehiä 1,085	
ONTARIO		39,906
naisia 19,681	miehiä 20,225	
MANITOBA		1,070
naisia 540	miehiä 530	
SASKATCHEWAN		1,891
naisia 953	miehiä 938	
ALBERTA		3.662
naisia 1,780	miehiä 1,882	
BRITISH COLUMBIA		10,037
naisia 4,808	miehiä 5,229	
YUKON TERRITORIES		72
naisia 28	miehiä 44	
NORTH WEST TERRITORIES		50
naisia 19	miehiä 31	

Vuonna 1901 oli suomalaisten lukumäärä Canadassa 2,502.

TORONTOSSA oli vuonna 1961 suomalaisia		3,994
naisia 2,214	miehiä 1,730	
SUDBURYSSA oli 1961 suomalaisia		2,994
naisia 1,468	miehiä 1.526	
SAULT STE. MARIE		1,301
naisia 636	miehiä 665	
SUDBURYN PIIRI		7,446
naisia 3,544	miehiä 3,902	

EI OLLUT NEUVOTON

— Tohtori, tulkaa pian, mieheni on nielaissut täytekynän.

— Tulen aivan heti. Mitä olette nyt tehneet?

— Käyttänyt lyijykynää.

KIITOS

Täten lausun sydämellisen kiitoksen CSJn Port Arthurin osastolle ja toimitsijoille, jotka järjestivät maaliskuun 17 pnä haalille syntymäpäiväjuhlan, josta kuitenkin täytyi olla poissa huonon terveyden vuoksi. Kiitos myös lahjasta, jonka sain vastaanottaa.

Toverillisin kiitoksin,

JALMAR LEHTO

PORT ARTHUR ONTARIO

O.K. JOHNSON & ASSOCIATES LIMITED
HI. 4-3356 WA. 3-4378
KAIKENLAISIA VAKUUTUKSIA
Soittakaa tai kirjoittakaa
OLAVI NUMMINEN HELEN HIRVONEN
697 Bay St., Toronto, Ont. EM. 6-8586

LIITTYKÄÄ MUKAAN...
Ruotsin Amerikan Linjan
järjestämään
SUOMI-HUVIMATKAAN
M.L. GRIPSHOLM
suoraan Suomeen
Lähtee New Yorkista huhtikuun 29 pnä
ja saapuu Helsinkiin toukokuun 10 pnä.

Matkanjohtajana CARL E. WASELIUS, Ruotsin Amerikan Linjan Montrealin konttorin johtaja.

Voimassa säästökauden hinnat —
ainoast. $270.00 (US:n rahassa) New Yorkista Helsinkiin.

M.L. GRIPSHOLM on Ruotsin Amerikan Linjan lippulaiva. Se on uudenaikaisin "meren kuningatar" niin laiva-arkkitehtuurin kuin viimeisimpäin teknillisten yksityiskohtien nähden. Se on korkeinta luokkaa oleva loistolaiva, jonka matkustajain mukavuudet on viety pitemmälle kuin mitä osaa odottaa. Suomi-huvimatka GRIPSHOLM-laivalla on unohtumaton elämys. Matkan aikana järjestetään suomalaista ohjelmaa, elokuvia, musiikkia ym.

ERIKOINEN SUOMALAINEN PALVELU!
SUOMALAISTA RUOKAA!
SUOMALAISTA SEURAA!

Tehkää paikkatilauksenne jo tänään!
Kirjoittakaa tai soittakaa osoitteella:
VAPAUS TRAVEL AGENCY
MATKATOIMISTO
Puhelin 674-4264
100 Elm St. W. P.O. Box 69, Sudbury, Ont.

Mike's Sunoco
1329 Regent St. S. Puh. 674-6074
SUNOCO GASOLIINIA ja ÖLJYÄ
"A TO Z" RASVOJA
Huolellinen huoltopalvelu

FRANK R. BLOCK, R.O.
OPTOMETRISTI
Puh. konttori 674-4014
kotiin 673-0705
65 ELM STREET EAST
SUDBURY, ONT.
VASTAANOTTO ESPANOLASSA
Keskiv. iltap. ja torst. aamup.

Delongchamp CARTAGE CO. LTD.
20 Lorne St. Puh. 675-5611
LYHYEN JA PITKÄN MATKAN RAHTIAJOA . . . TALOUSTARPEITA PAKATAAN — MUUTETAAN — SÄILYTETÄÄN — LÄHETETÄÄN
NYKYAIKAINEN VARASTOHUONE

SUDBURY JA YMPÄRISTÖ

MUISTILISTA

Wilbert Bohmin vastaanotto- ja tutustumistilaisuus Finnish-haalilla sunnuntaina, maalisk. 24 pnä, kello 2 ip. Hyvää kahvia tarjoillaan kotitekoisten leivosten kera. Kaikki tervetulleita!

Työn Puiston mainio sauna on avoinna keskiviikkoisin, lauantaisin ja sunnuntaisin kello 1—11 ip.

"Jäätynyt kyynel"-niminen naurupilleri-näytelmä esitetään Finnish-haalilla sunnuntaina, maalisk. 31 pnä kello 7 illalla.

Sudburyn naistenkerhon kokous Finnish-haalilla tiistaina, maaliskuun 26 pnä kello 7.30 illalla.

"Hurskas isä ja iloinen tytär"-näytelmän lukuharjoitukset Finnish-haalin ravintolahuoneessa maanantaina kello 6.30 ill.

Melody orkesterin harjoitukset Finnish haalilla maanantaisin kello 7.30 ill.

Jäätyneet kyyneleet-näytelmän harjoitukset Finnish haalilla perjantaina ja tiistaina kello 7.30 illalla.

MOORE'S Esso Service
Huolellinen autopalveluasema
Atlas autorenkaita, akkuja ja varusteita — Expertti autopesua
PUHELIN 674-6986
Lorne ja Walnut kat. kulm. Sudbury

Ajanvietekomitean budjettipieneni 25,645 dollarilla

Maanantai-iltaisessa kontrollilautakunnan kokouksessa vähennettiin ajanvietekomitean ehdottamasta budjetista pois $25,645, jättäen mainitun komitean budjettiehdotukseksi $143,000. Ajanvietekomitean oma vaatimus oli $168,645.

Ajanvietekomitean budjetin vähentämisen puolesta äänesti pormestari Bill Ellis, sekä kontrollerit Grace Hartman ja Jack Hawkins.

Vähennysehdotusta vastaan äänestivät kontrollerit Bill Edgard, jonka mielestä $143,000 ei ole riittävän suuri summa siihen tarkoitukseen ja Max Silverman, joka sanoi vastustavansa sentinkään korotusta komitean viimevuotiseen budjettiin.

Kaupungin ajanvietekomitea sai viime vuonna käytettäväkseen $130,000, mutta ajanvietekomitean menot nousivat kuitenkin viime vuonna 135,370 dollariin, johtuen budjetin ylittäminen pääasiassa palkankorotuksista, jotka astuivat voimaan budjetin hyväksymisen jälkeen.

Sovittelulautakunta kokoontuu jälleen huhtikuun 7 pnä

Vaikka terästyöläisten unio osasto 6500 jäsenkokouksen kulusta ei olekaan annettu julkaistavaksi mitään yksityiskohtaisia tietoja, niin yleinen käsitys on kuitenkin se, että keskiviikkoiltaisessa kokouksessa kuultiin raportti neuvottelujen kulusta Incon kanssa, ja että keskustelun alaisena oli ollut lääkintäpalvelu, vakuutusasiat ja viikottaiset vakuutusmaksut.

Teräsunion paikallisosaston presidentti Don McNebb on tiedoittanut, että sovittelulautakunta kokoontuu uudelleen käsittelemään Incon työläisten työehtokysymyksiä tulevan huhtikuun 7 päivänä, ja että tämä kokous voi jatkua neljä päivää, mikäli se tulee tarpeelliseksi.

Martha Manninen kuoli keskiviikkona

Noin vuoden vanhana lapsena Kuopiosta Suomesta Sudburyn piiriin tullut Martha Manninen, (os. Mäkinen), 171 Pine St., Sudbury, kuoli keskiviikkona North Bayn sairaalassa. Hän oli kuollessaan 66 vuoden ikäinen.

Mrs. Manninen, jonka mies Paavo Manninen kuoli 1948, on sairastellut jo pitemmän aikaa. Suremaan jäi lähinnä kaksi poikaa: Harry Manninen perheineen Sault Ste. Mariessa. Ont., ja Henry Sudburyssa, kaksi lastenlasta, kaksi veljeä, John Mäkinen Hamiltonissa ja Victor Mäkinen, Sudburyssa, sekä neljä sisarta: mrs Impi Johnson ja mrs Anna Diebel Sudburyssa, mrs. Kitty Paech Port Arthurissa ja mrs. Aileen Eggers, Torontossa.

Mrs. Martha Manninen haudataan Lougheedin hautaustoimistosta Park Lawn hautausmaahan lauantaina, maaliskuun 23 päivänä, kello 1.30 ip.

TILATKAA VAPAUS!

MYYTÄVÄNÄ
Karl Salon pesän
Astiat ja karpinterin työkalut
Tarjouksia otetaan vastaan mainituille tavaroille. Nähtävänä viikon päivinä paitsi ei lauantaina. kääntymällä Edwin Suksen tai Aimo Mäen puoleen Vapauden konttorissa. Tarjoukset lähetettävä maaliskuun 30 päivään mennessä os.: Karl Salon Pesä, Box 69, Sudbury, Ont.
(23-26-28)

KUOLLUT
Martha Manninen
(o.s. MÄKINEN)
kuoli North Bayn sairaalassa, keskiviikkona iltapäivällä, maaliskuun 20 pnä 1963, ollessaan 66 vuoden ikäinen.
Lähinnä suremaan jäi kaksi poikaansa Harry, Sault Ste. Mariessa ja Henry, Sudburyssa, kaksi lastenlasta James ja Michael sekä kaksi veljeä John Mäkinen, Hamiltonissa ja Victor Mäkinen, Sudburyssa, myös neljä siskoa, mrs. Imble Johnson, Sudburyssa, mrs. Edwin (Anna) Diebel, Sudburyssa, mrs. William (Kitty) Peach, Port Arthurissa ja mrs. Thomas (Aileen) Eggers, Torontossa.
Vainaja lepää Lougheedin hautaustoimistossa 62 Eyre St. Sudbury. Hautajaiset toimitetaan lauantaina klo 1.30 ip. Park Lawn hautausmaahan.

Sudburyn näyttämö valmistuu nyt näytelmäjuhliin

Keskiviikkoiltana tehtiin näytelmäseuran kokouksessa monia järjestelyjä nopeasti lähestyvien vuotuisten näytelmäjuhlien suhteen.

Majoituskomiteaan lupautuivat Irja Koivula ja E. Suksi. Pidettiin tärkeänä, että ne paikkakunnat, jotka osallistuvat näytelmällä sanottuihin juhliin, olisivat hyvät ja tiedoittaisivat meille tänne suoraan, kuinka monta henkilöä osallistuu heidän näytelmäänsä tai näytelmiinsä. Se helpottaisi suuresti majoituskomitean työtä, jos mahdollisimman aikaisin saisimme tietää kuinka monelle henkilölle tulee hankkia asunto.

Tiedoitukset voitte lähettää sihteerillemme, osoitteella: Mrs. Rauha Mäki, Box 69, Sudbury Ont.

Näytelmäjuhliin, jotka jälleen pidetään täällä Sudburyssa huhtikuun 13—14 päivinä, osallistutaan Suomalaisen Järjestön paikallisen osaston näyttämön toimesta kahdella yksinäytöksisellä näytelmällä, nimittäin "Kadulle" joka on hyvä vakava-aiheinen sisällöltään. Toinen on huvinäytelmä: "Hurskas Isä ja Iloinen Tytär", hauska hulluttelu.

Irja Koivulan ohjaama kokoillan näytelmä "Jäätynyt Kyynel" esitetään maaliskuun 31 päivänä, kello 7 illalla, johon varataan numeroidut paikat $1.00 hinnasta.

Näyttämön historiakomitean taholta tiedoitettiin, että vuodesta 1928 alkaen, vuoteen 1957 on otettu ylös paikallinen näyttämötyö sanomalehti-ilmoitusten perusteella. Nyt vain tarvitaan suuri määrä "konekirjoittajia" jotka valmistavat työn lopullisesti, mainittuun työhön päätettiin ryhtyä heti pääsiäiskiireitten jälkeen.

Aino Lahti tiedoitti, että "Ikänuorten" ryhmän suunnittelema ohjelmatilaisuus, joka piti olla toukokuussa, on jouduttu siirtämään ensi syksyyn, useastakin eri syystä, vaan ennenkaikkea sen vuoksi, että tähän kevätkauteen on muodostunut niin suuri työn ja toiminnan ruuhka, että on mahdoton saada sopimaan niin suuritöistä tilaisuutta, mitä mainittu ryhmä oli suunnitellut. Syyskuussa — siis leppoisan keskikesän jälkeen — lupaavat "Ikänuoret" 'alkaa uudelleen ja paremmalla vauhdilla valmistamaan omia viihdejuhliaan.

Näyttämön puolesta toivotaan hyvää vauhtia "Ikänuorten" uudelle yritykselle!

Näyttämön puolesta: — A.L.

Jääkarnevaalin tulot pienehköt

Vaikka Arenalle järjestetty jääkarnevaali (Ice Capades) sai hyvän yleisökannatuksen ja oli taiteellisesta kannalta katsoen melko onnistunut, sen taloudellisesta hyödystä ei arenakomissionilla ole vielä tietoa, sillä paljon on vielä laskuja maksamatta. Näin on Arenan liikkeenhoitaja Bob King asiaa selittänyt.

Mr. King arvioi, että arenakomissionin tulot voivat olla tästä lähes viikon kestäneessä näytesarjasta $6,000 — $7,000 paikkeilla.

Arenakomissionin puheenjohtaja J. D. McInnes on ilmaissut mielipiteen, että näiden karnevaalien voittomarginaali on niin pieni, että yhden päivän esityksen epäonnistuminen voisi viedä tilit tappion puolelle, ja siksi on tarkasti harkittava tällaisten tilaisuuksien uudelleenjärjestämistä.

Arenan liikkeenhoitaja mr King ilmaisi käsityksenään, että $3.00 pääsyliput lapsilta eivät olleet liian kalliita. Hän vetosi siihen, että lapset pääsivät puolella hinnalla tiistaina, keskiviikkona ja torstaina.

Tämä seikka oli hyvin mainostettu etukäteen, selitti mr. King. Myös oli etukäteen mainostettu, että näytöksen loppuajalla peritään lapsilta sama sisäänpääsy kuin aikuisiltakin, eli $2.00, $2.50 ja $3.00. "Meidän täytyy työskennellä kustannusten rajojen puitteissa ja tällaiset ovimaksut ovat tarpeellisia, jos mielimme jääkarnevaaleja täällä järjestää", sanoi mr. King.

Tom Kopra haudataan sunnuntaina, 24 pnä

Torstaiaamuna Sudbury General-sairaalassa kuollut Thomas Kopra, Beaver Lakelta, haudataan Beaver Laken suomalaiselta haalilta sunnuntaina, maaliskuun 24 pnä kello 1 päivällä.

Useita viikkoja sairastellut Kopra oli kolmisen viikkoa sairaalassa hoidettavana. Hän oli syntynyt Suomessa ja asunut Sudburyn seudulla noin 50 vuotta. Kopra oli kuollessaan 75 vuoden ikäinen. Suremaan jäi lähinnä tyttärensä, mrs. Pirkko Salminen perheineen ja laaja toveripiiri. Hänen jäännöksensä ovat Lougheedin hautaustoimistossa lauantaista alkaen kello 6.30 ip. sunnuntaiaamuun asti. Hautajaistilaisuudessa puhuu Edwin Suksi, Sudburysta.

Yhdysvaltalaisten liha ei kelpaa ihmissyöjille enää

Lontoo. — Polynesian kannibalit eli ihmissyöjät eivät anna heimolaistensa syödä amerikkalaisia siksi kun yhdysvaltalaisten ihra on turmeltunut eli saastuttunut hyönteismyrkkyaineista, selitti lordi Shackleton keskiviikkona Britannian parlamentin ylähuoneen istunnossa.

"Me olemme vähän paremmin syötäviksi kelpaavia kuin amerikkalaiset", sanoi työväenpuolueeseen lukeutuva loordi Shackleton nauruun raikuessa.

"Äskettäin julkaistut tiedot osoittavat ,että meissä on kaksi miljoonasosaa DDT:ä, jota vastoin amerikalaisten ruumiissa on yksitoista miljoonasosaa."

Putkitus- ja lämmitys-
EXPERTIT
• ÖLJYPOLTTIMOITA •
Kustannusarviot vapaasti!
Morrison Plumbing & Heating (Sudbury) Ltd.
PUHELIN 674-8797
164 Elgin St. S., Sudbury

TORONTON MIES-SEKSTETTI
antaa ensimmäisen
KONSERTTINSA
DON-HAALILLA, TORONTOSEA
Sunnuntaina, maaliskuun 31 pnä
kello 4 iltapäivällä
Ohjelmassa on useampia sooloja, duettoja, tricja, kuplettia y.m. Myöskin vierailijoita osallistuu ohjelmaan.
Tervetuloa tähän harvinaiseen konserttiin!

SUDBURYN OSASTON NÄYTTELIJÄT ESITTÄVÄT
'JÄÄTYNYT KYYNEL'
Huvinäytelmä 3-näytöksessä — Suomentanut AUG. MANKINEN
Finnish-haalilla, Sudburyssa
Sunnuntaina, maaliskuun 31 pnä
kello 7 illalla

HENKILÖT:	ESITTÄJÄT:
Sam Bayne, eräs aviomies	Aatu Koivula
Bella, hänen parempi puolisko	Irja Overmark
Grace, heidän tytär	Ritva Kassinen
Lloyd Willis, Bayne mielis vävykseen	Viljo Oikarinen
Ralph Crowe, luutnantti, joka myös tavoittelee	Geo. Gustafson
Abner Hoffman, kaunokirjoitus professori	Väinö Overmark
Bertha Hoffman, edellisen tytär	Miriam Kauppinen
Bob, palvelija Baynella	Harold Huhtanen
Lotta, kamarineiti	Riitta Kassinen

Tapahtunut jossakin tällä mantereella aivan viime aikoina.
Ohjaus: IRJA KOIVULA
Ensimmäinen näytös aamulla aikaseen, toinen näytös pari tuntia myöhemmin ja kolmas näytös samana päivänä.
Numeroituja lippuja ennakolta saatavana: Finnish-haalilta, Työn Puistosta ja Vapaudesta.

VALRITA BEAUTY SALON
Entinen Edith's kampaamo Riitta Valeneus omist.
118 CEDAR ST.
SUDBURY
Rain's lihamarketin alakerrassa
Puh. 673-2840
Kutsumme vanhoja ja uusia asiakkaita käymään tutustumassa uuteen moderni kampaamoon.

Levyuutuus!
Harmonikan maailman mestaruuden voittanut
IONA REED
yhdessä opettajansa
KARL PUKARAN
kanssa ovat levyttäneet pitkäsoittolevyn, jossa he yhdessä esittävät kaikkiaan yhdeksän kappaletta vaihdellen aina klassillisesta nykyaikaiseen musiikkiin.
Levy sisältää seuraavat kappaleet:
CONCERTO NO. 1 (Reed—Pukara)
CLAIR DELUNE (Reed)
HOLIDAY CAPRICE (Reed)
DANCE OF THE HOURS (Pukara—Reed)
CLARINET POLKA, duetto (Pukara—Reed)
TICO-TICO, duetto (Pukara—Reed)
PARISIAN MOODS, duetto (Pukara—Reed)
TOO FAT POLKA, duetto (Pukara—Reed)
DIZZY FINGERS, duetto (Pukara—Reed)
Tämä levy on soitettava 33⅓ nopeudella mikroneulan kanssa
Tätä harmonikan maailman mestarin levyä on nyt saatavana levyosastoltamme. Tilauksen mukaan lähetämme sitä kaikkialle Canadassa.
Levyn hinta $3.98
(ynnä 12c myyntivero Ontariossa)
Postin kautta lähetettynä on Ontariossa lisättävä 23c ja British Columbiassa 30c postikuluihin.
Tilatkaa osoitteella:
VAPAUS PUBLISHING CO. LIMITED
P. O. BOX 69 SUDBURY, ONTARIO

TRÄPPÄRIT HUOM!
MEILLÄ ON SUURIA TILAUKSIA
majavan-, saukon- ja biisamin-
TURKISNAHOILLE
Maksamme teille **$28.00** hyvän värisistä "Super Blanket"- ja **$26.00** "Blanket"-kokoisista majavan nahoista. **$40.00** suurista saukon- ja **$1.50** suurista biisamin nahoista.
Lähettäkää tai tuokaa turkisnahkanne meille:
VALENSKY RAW FURS
119 CEDAR ST. PUH. 673-6592 SUDBURY

NAISVÄKI HOI!
IRENE'S NAISTEN KAUPASSA
Parhainta laatuvaatetusta "ROCK-BOTTOM"-HINNOILLA!
Aivan uusi varasto alamme tuotteita
Erikoisuutena isot koot. Puolikoot 24½ saakka
Englantilaisia villavaatteita
Suosittua kaksinkertaista kudontaa kohtuullisin hinnoin
Tytöille erikoinen alennus oppilaskortilla!
IRENE'S LADIES' WEAR
84 ELM ST. W. Lähellä Vapautta SUDBURY
9-16-23-30)

Sallikaa meidän laatupuhdistuksemme uudistaa vaatteenne — tuoda niihin takaisin uutuuden kirkkaus ajoissa pääsiäisparaatia varten. Meidän erikoiset Sanitone päällystysaineet tuovat vaatteisiinne takaisin elon ja todella palauttaa niihin asun ja uutuuden tunteen. Välttäkää viime hetken kiirettä — soittakaa meille jo tänään.
First in dry cleaning — APPROVED SANITONE SERVICE
PUHELIN 675-6445
SUDBURY STEAM LAUNDRY LTD.
Sudburyn vanhin ja suurin pesu- ja puhdistuslaitos
171 Larch Street Puhelin 675-6445
23-28

O. W. EATON HUONEKALULIIKKEEN
295 Bond Street — Notre Damen kulmassa Sudburyssa
¼ MILJOONAN VARASTO HUONEKALUJA VUODEVARUSTEITA MATTOJA JA SÄHKÖLAITTEITA
50% - 60% - 70% ALENNUKSELLA
TAVALLISISTA MYYNTIHINNOISTA
"Liquidation" MYYNNISSÄ
Koko varasto MÄÄRÄTTY MYYTÄVÄKSI
3 KERROSTA LAATUONEKALUJA PILKKAHINNOILLA!
Älkää missään tapaksessa sivuuttako tätä tilaisuutta, koska voitte SÄÄSTÄÄ ennen kuulumattomasti!

2-kpl istumahuonekalustoja

tavall. 169.95	—	NYT 67.97
tavall. 199.95	—	NYT 87.97
tavall. 329.95	—	NYT 137.97
tavall. 359.95	—	NYT 157.97
tavall. 429.95	—	NYT 197.97
tavall. 598.50	—	NYT 257.97
tavall. 795.00	—	NYT 377.97

Deluxe makuuhuonekalustoja

tavall. 159.95	—	NYT 63.97
tavall. 199.95	—	NYT 87.97
tavall. 219.95	—	NYT 97.97
tavall. 259.95	—	NYT 137.97
tavall. 309.95	—	NYT 157.97
tavall. 339.95	—	NYT 167.97
tavall. 359.95	—	NYT 177.97

Sähköjääkaappeja
MONIA LAATUMERKKEJÄ
Tavall. 249.95—469.95 NYT
169.97—287.97

Pyykkikoneita ja kuivareita
EASY JA MOFFAT
Tavall. 189.90—349.95 NYT
97.97—253.97

Stereo hi-fi soittimia
SUOSITTUA MARCONI TEKOA
Tavall. 159.95—399.95 NYT
89.97—297.97
Hi-Fi ja TV tavall. 599.95 NYT
377.97

SÄHKÖHELLOJA
McCLARY JA KELVINATOR
Tavall. 179.95—439.90 NYT
137.97—277.97

TELEVISIOITA
Tavall. 319.95 saakka NYT
217.97 SAAKKA

Lattialamppuja
Tavall. 69.95 saakka NYT
27.97 SAAKKA

Pöytälamppuja
Tavall. 14.95—49.95 NYT
5.47—17.97

JA VAIKKA MITÄ ALAMME TUOTTEITA ERINOMAISILLA ALENNUKSILLA!

Kauppa auki kello 10—6 paitsi tiistaina ja perjantaina 10—9 ill.
36 KUUKAUDEN VÄHITTÄISMAKSUEHDOT
O. W. EATON Furniture CO.
LIMITED
295 Bond Street — Notre Damen kulmassa Sudburyssa